

Telemark
FYLKESKOMMUNE

Foto: Visit Telemark

Handlings- og økonomiplan 2027-2030

Fylkesdirektørens offentliggjøring
28. oktober

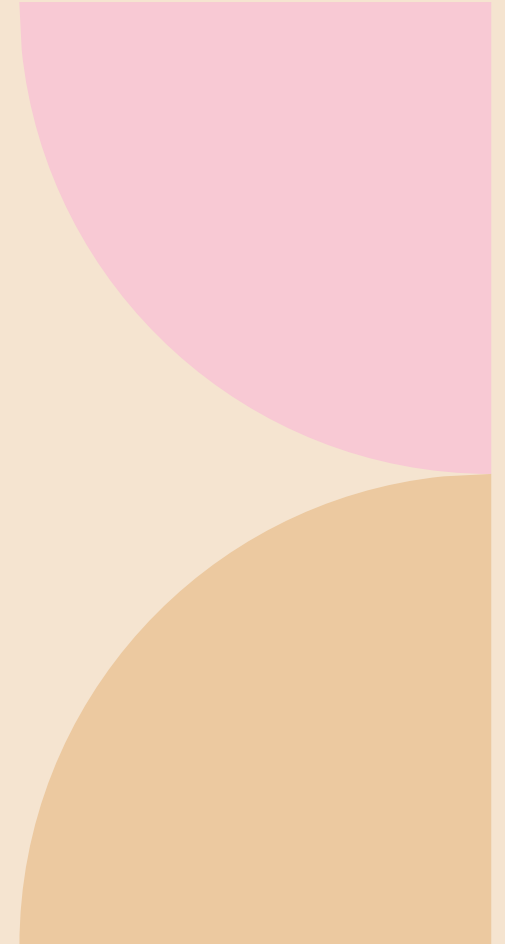

Budsjettdokumenter finner du
her og på telemarkfylke.no

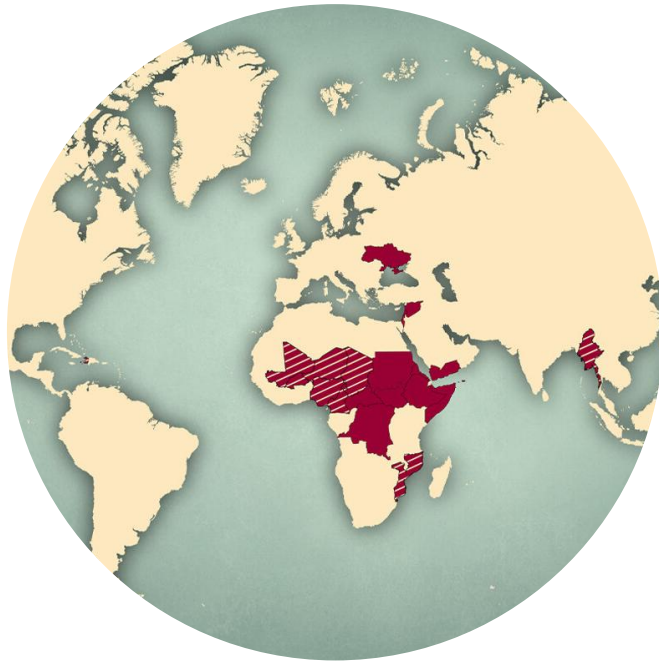
Agenda

1. Utfordringsbildet og den røde tråden fra planstrategi til prioriteringer i handlings- og økonomiplanen
 - Demografiutvikling
 - Klimabudsjettet
 - Målarbeid
2. Økonomiplan
 - Drift
 - Investeringer
3. Fylkessjefene presenterer sine tjenesteområder
4. Avslutning

Utfordringer som preger oss

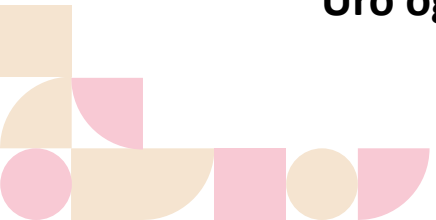
Uro og sikkerhet

Demografi og utenforskap

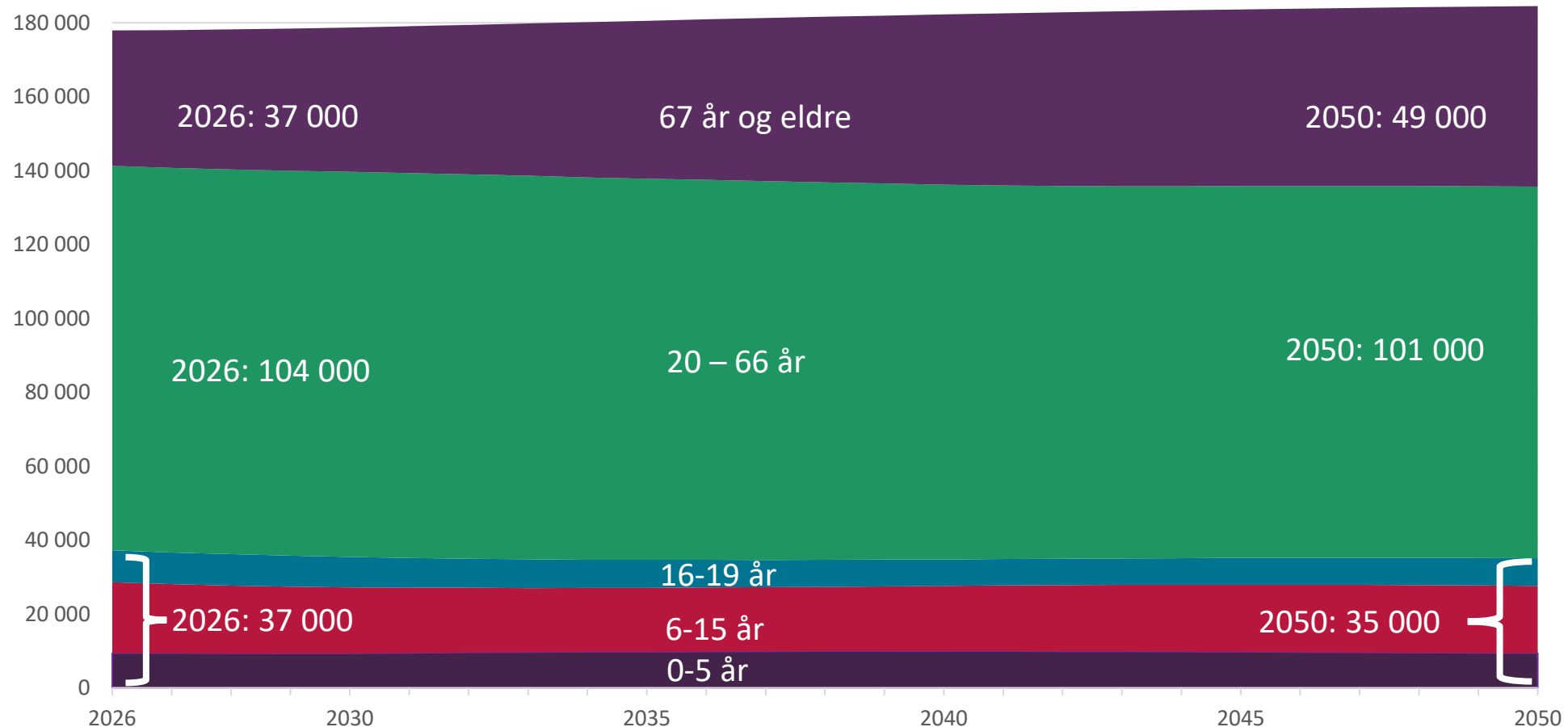

Natur, klima og miljø

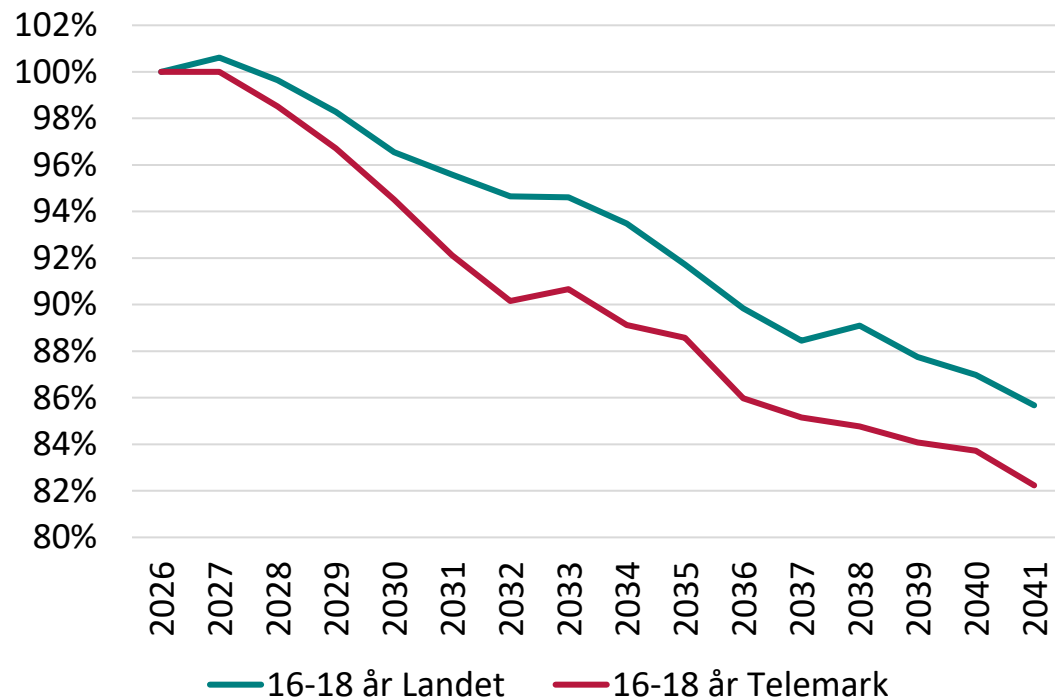
Demografisk utvikling i Telemark 2026-2050

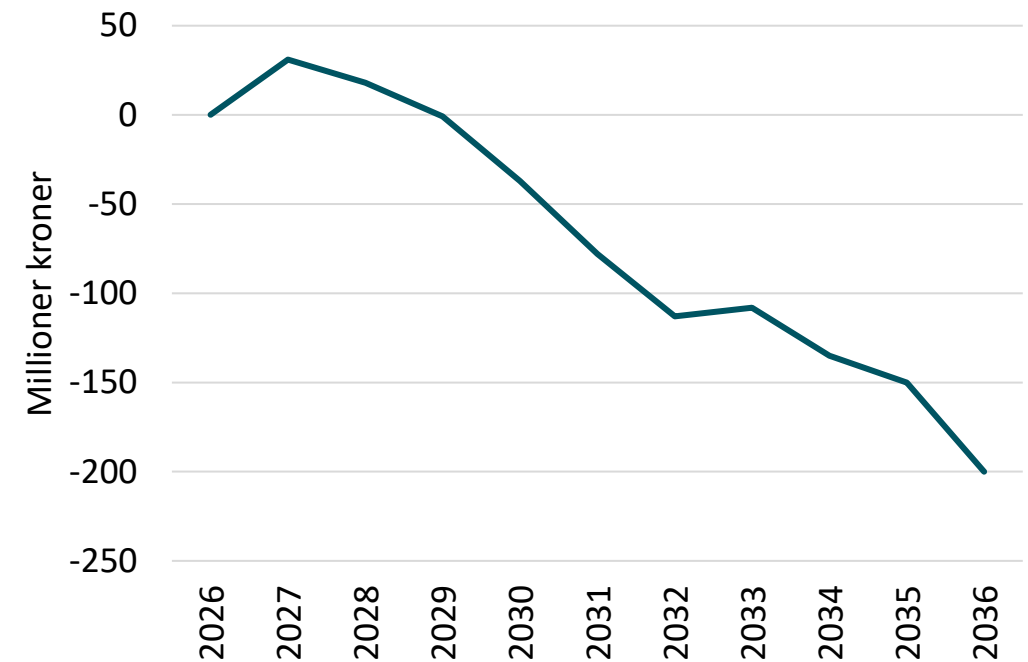

Demografiutvikling i innbyggere 16-18 år for Telemark

Prosentvis utvikling i antall innbyggere 16-18 år

Endring i utgiftsbehov på grunn av befolkningsendring, ift 2026

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Struktur i Handlings- og økonomiplan

- Videreføring av arbeidet som ble implementert for 2025-2028, den røde tråden fra planstrategien til rapportering.
- Telemarksplanen er førende for fremtidige prioriteringer.
- Målstruktur og indikatorer for oppfølging og rapportering i tjenesteområdene.

Telemarksplanen

Inkluderende Telemark

Skapende Telemark

Naturrike Telemark

Satsingsområder og hovedmål

Inkluderende Telemark

- Alle skal gjennomføre videregående opplæring på sitt nivå. Telemark skal møte framtidens kompetansebehov
- Redusere sosial ulikhet i helse
- Skape kompakte og levende byer og bygder med høy kvalitet

Skapende Telemark

- Produsere mer fornybar energi og øke nettkapasiteten
- Gjøre fylket mer attraktivt for bedrifter, besøkende og som bosted
- Prioritere vedlikehold og fornyelse av dagens fylkesveger

Naturrike Telemark

- Bevare natur-, jordbruks- og kulturverdier
- Gjennomføre en raskere omstilling til et lavutslippssamfunn
- Satse på grønn verdiskaping og sirkulær økonomi

Inkluderende Telemark

Inkluderende Telemark

- Alle skal gjennomføre videregående opplæring på sitt nivå. Telemark skal møte framtidens kompetansebehov
- Redusere sosial ulikhet i helse
- Skape kompakte og levende byer og bygder med høy kvalitet

Velkommen til Boklek
Telemark!

Skapende Telemark

Skapende Telemark

- Produsere mer fornybar energi og øke nettkapasiteten
- Gjøre fylket mer attraktivt for bedrifter, besøkende og som bosted
- Prioritere vedlikehold og fornyelse av dagens fylkesveger

Foto: Per Stian Johnsen

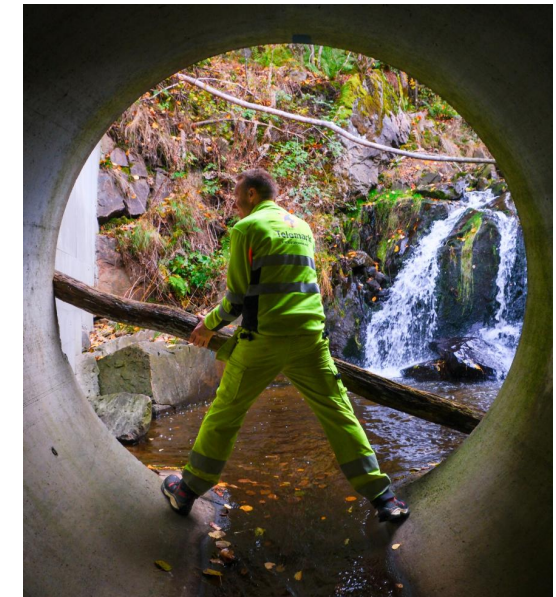

Foto: Hanna Hekkelstrand

Naturrike Telemark

Naturrike Telemark

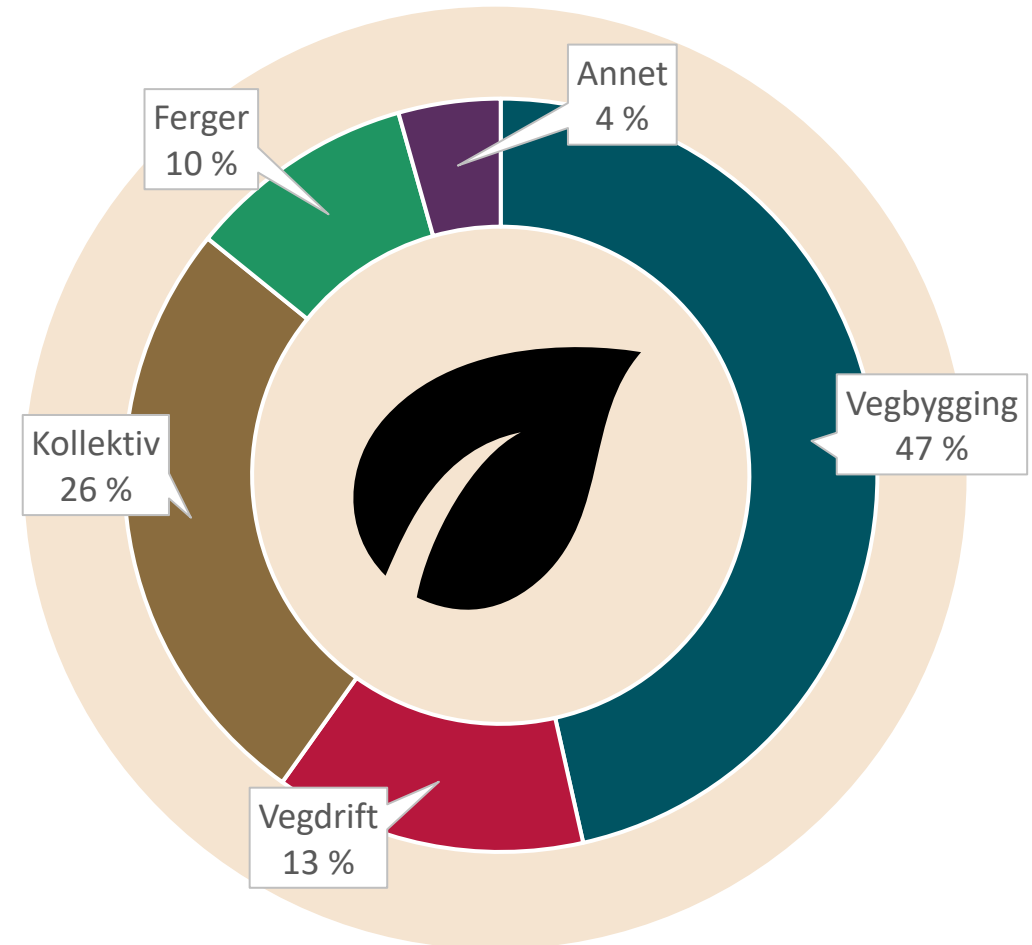
- Bevare natur-, jordbruks- og kulturverdier
- Gjennomføre en raskere omstilling til et lavutslippssamfunn
- Satse på grønn verdiskaping og sirkulær økonomi

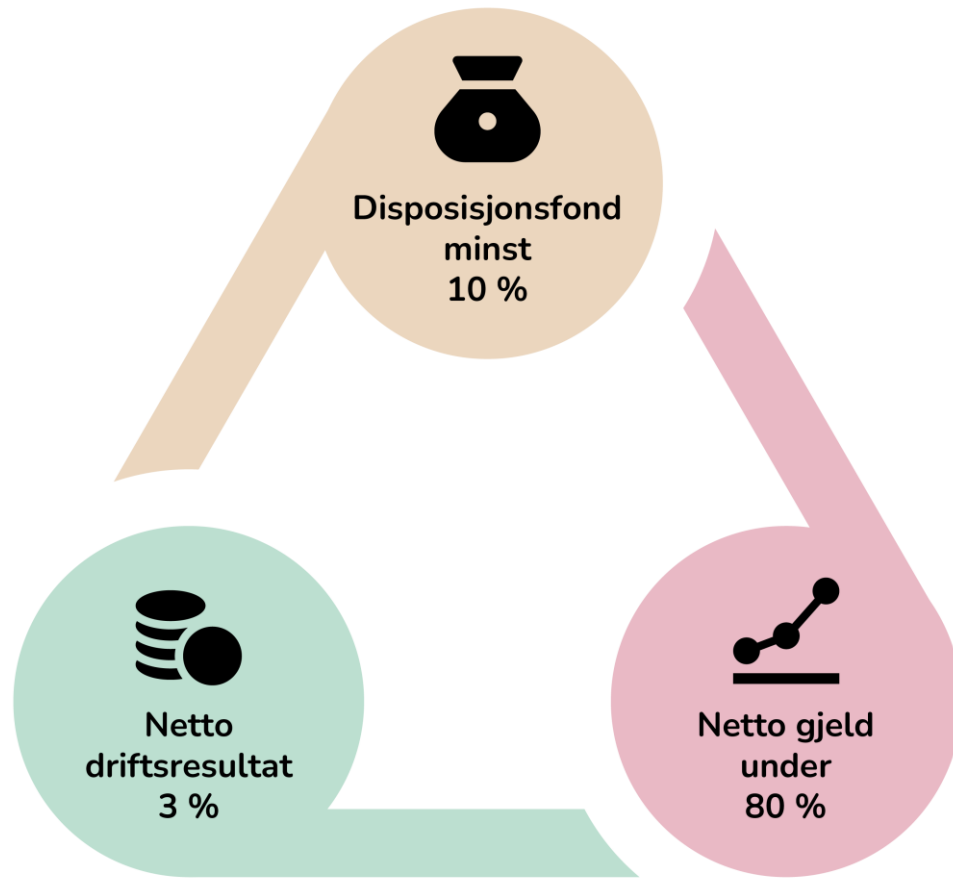
Klimabudsjett 2027

- Fylkeskommunens klimamål:
 - Direkte klimagassutslipp reduseres med 70 % innen 2030, sammenlignet med 2020
 - Energibruken reduseres med 15 % i 2030, sammenlignet med 2020
 - Fylkeskommunal kollektivtrafikk på veg skal være fossilfri innen 2027, basert på teknologinøytralitet
- Før neste HØP vil fylkesdirektøren jobbe for å oppdatere og kvalitetssikre fylkeskommunens egne klimamål
- Produserte 906 MWh solkraft fra egne bygg i 2025 (nok til cirka 60 husholdninger)

Hvordan skal vi jobbe for å oppnå måltallene?

- Netto driftsresultat skal utgjøre 3 % av brutto driftsinntekter
- Langsiktig gjeld uten pensjonsforpliktelser i % av brutto driftsinntekter holdes under 80 %
- Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter.

Sammen mot 2029

«Sammen mot 2029»

Arbeidspakker

- Innkjøp av varer og tjenester, to piloter
 - Gjennomgang av bruken av rammeavtaler
 - Bruk av e-handel
 - Bestillerfunksjonen
- Styring av bil- og maskinparken
 - Oversikt over bilparken
 - Overgang til utslippsfri maskinpark
 - Anskaffelse av styringssystem

Innsparingstiltak

- Gavepensjon
 - Som et ledd i å få oversikt over mulige effektiviseringsgevinster
- Gevinstrealisering
 - Utforming av en systematisk gevinstrealisering er et pågående arbeid
- Kongensgate 17
 - Innsparingstiltak fra 2028
- Konkurransenutsetting av tjenestepensjon
 - Forventet reduserte pensjonskostnader

A photograph of three small green seedlings with dew drops on their leaves, growing out of a pile of silver coins. The background is a soft, out-of-focus green. A dark teal banner is at the bottom left.

Økonomiplan - drift

Tilpasning av driftsnivået i 2027-2030

- Utgangspunkt i vedtatt økonomiplan
- FT-sak 60/26 Økonomiske rammer 2027-2030 «Rammesaken»
- Tiltak for å redusere driftsnivået i organisasjonen i hele planperioden
- Innarbeidet oppgavekorreksjoner og endringer i særskilte satsinger fra regjeringens forslag til statsbudsjett

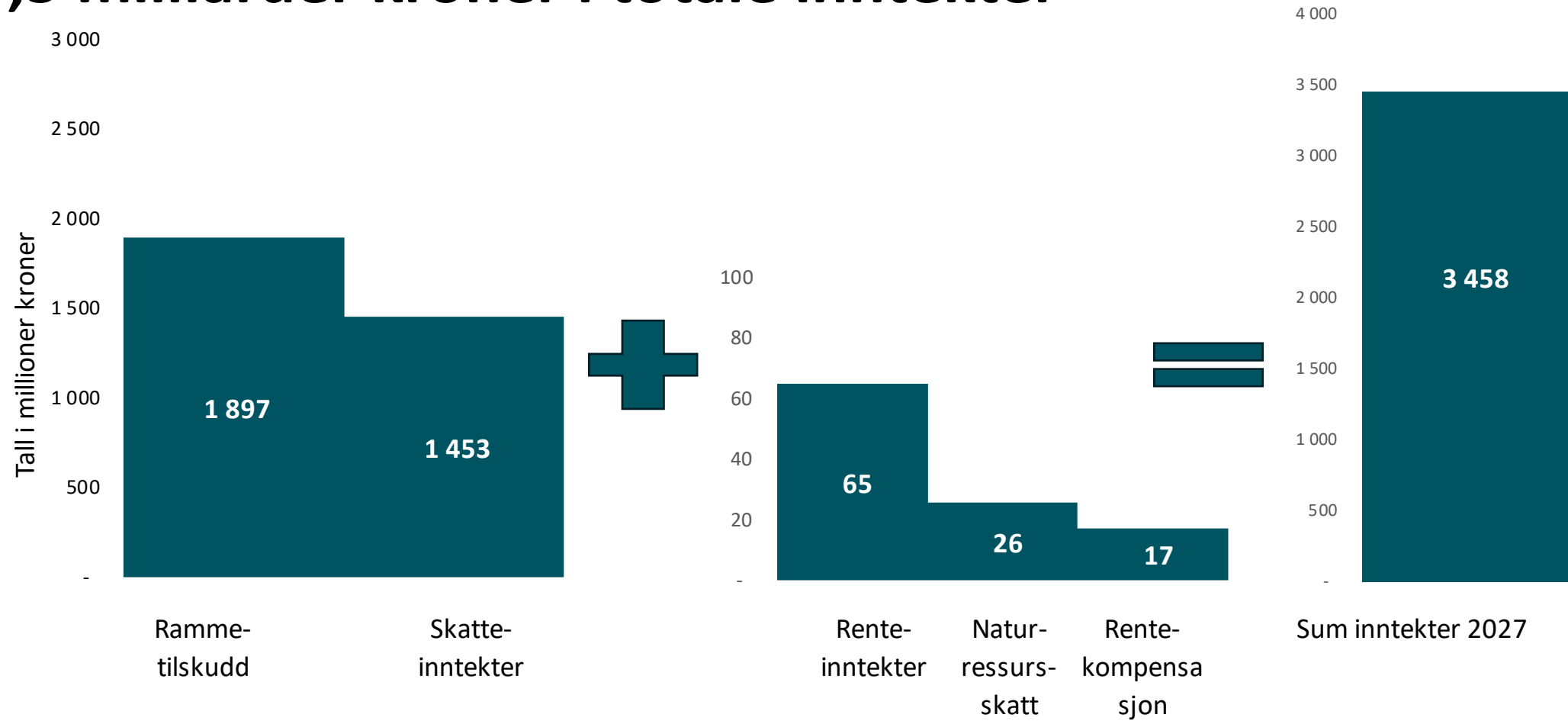
Statsbudsjettet 2027

- En nominell vekst for Telemark fylkeskommune fra 2026 til 2027 på 4,0 %. Vesentlig under landsgjennomsnittet på 4,7 %. Deflator på 3,8 %.
- Ordningene med tilskudd til gratis ferje og reduserte takster for ferje videreføres
- Telemarkskanalen, videreføring av 5 millioner kroner
- 15 millioner kroner til USN deltakelse i Fensfeltet
- Regionale utviklingsmidler 55,4 millioner kroner
- Videreføring av øremerkede tilskudd til reduserte priser på månedskort

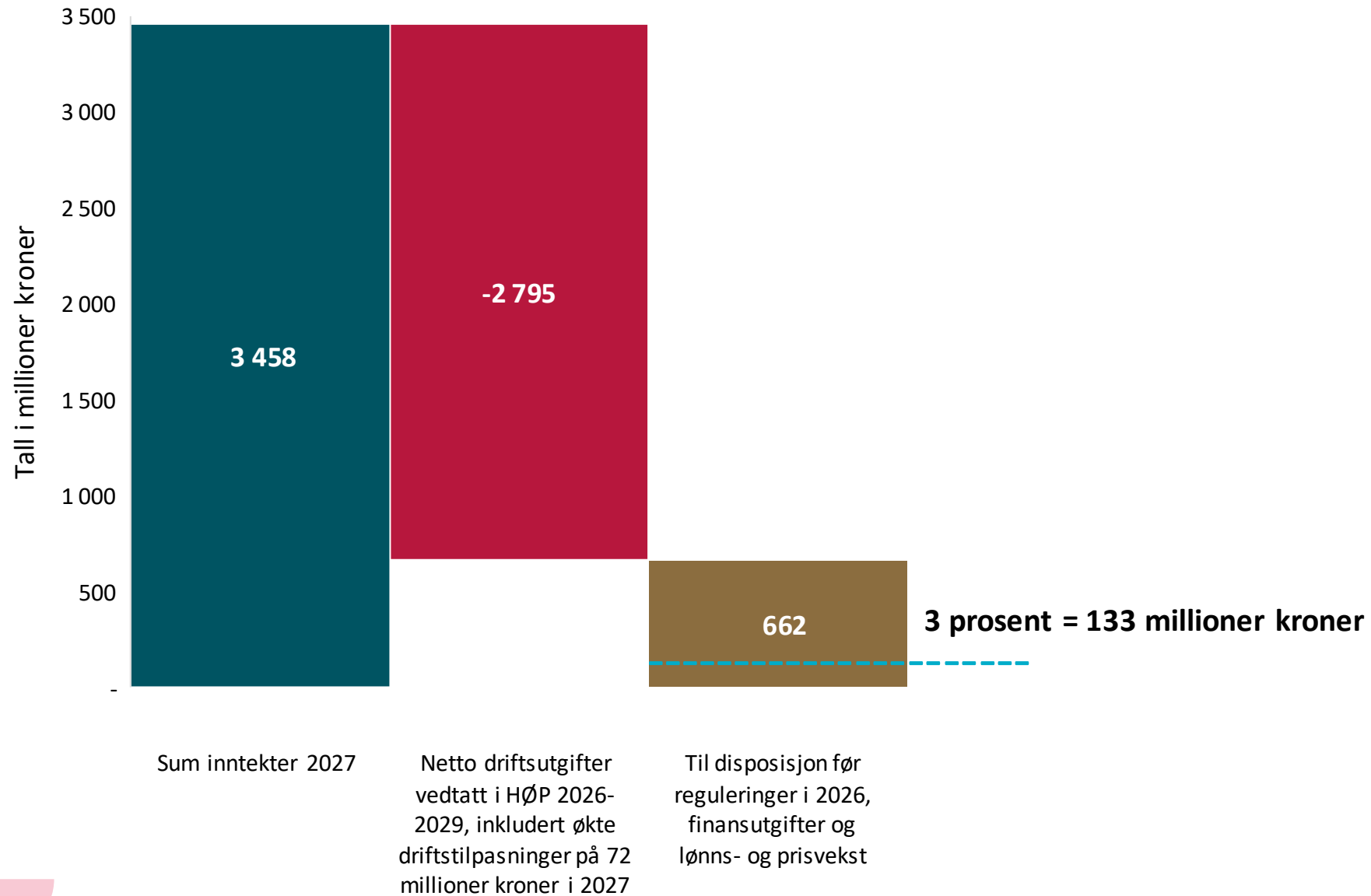

3,5 milliarder kroner i totale inntekter

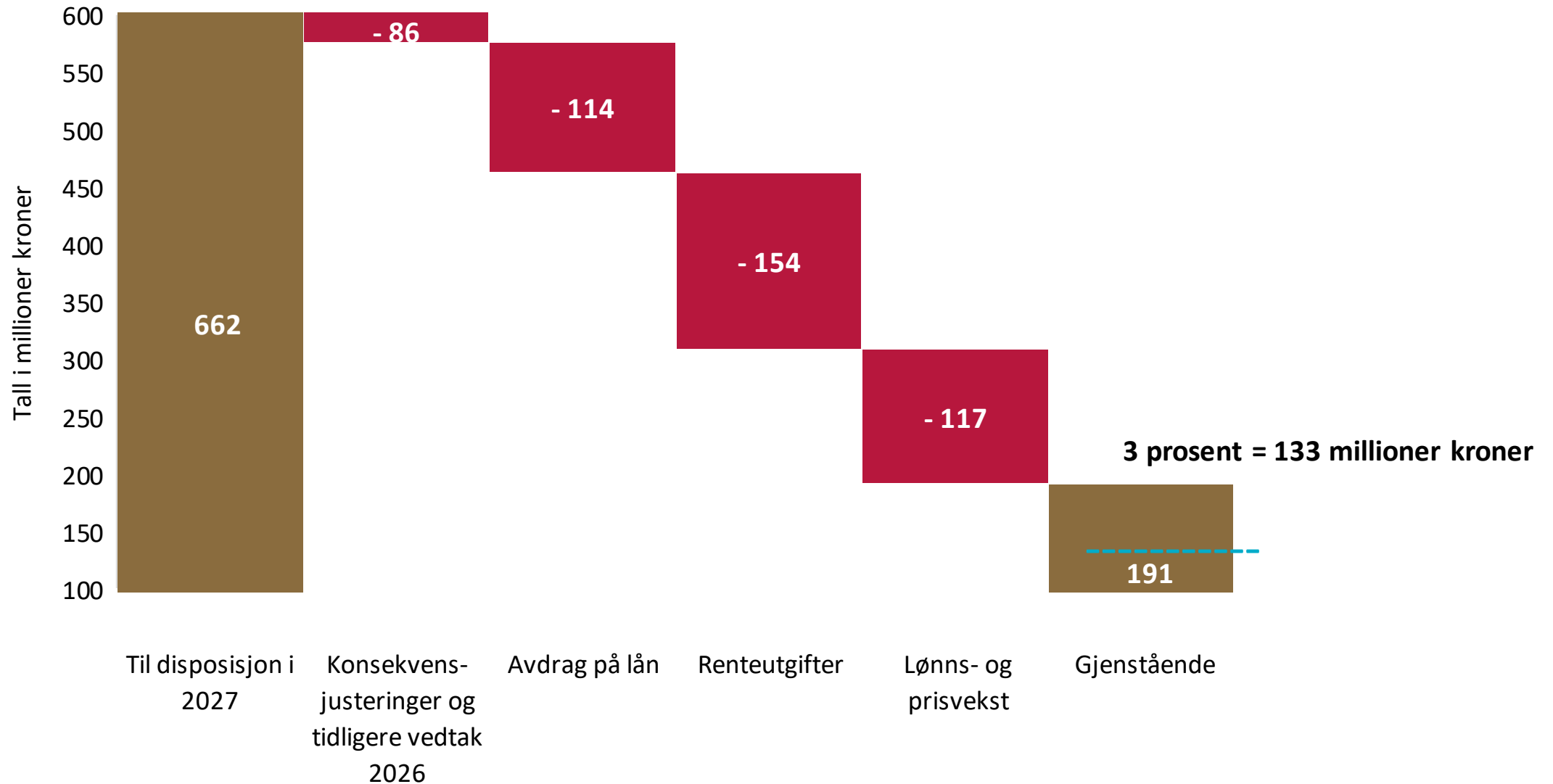

Hva går inntektene til?

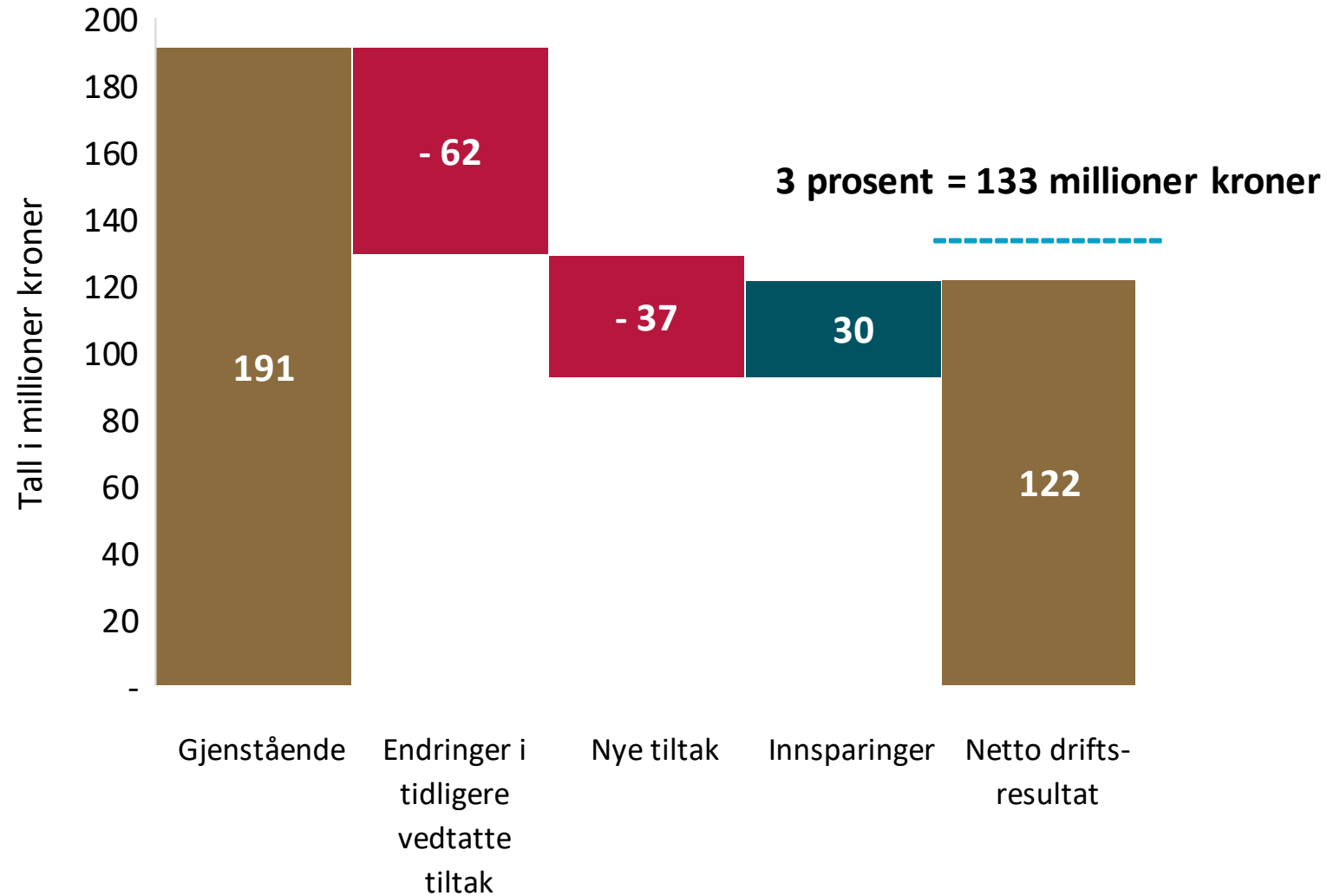

Har vi noe igjen til nye tiltak?

Netto driftsresultat

Tiltak innarbeidet i forslaget

Tjenestoområder <i>Tall i 1000</i>	2027	2028	2029	2030
Politisk virksomhet	-206	194	-206	194
Fylkesdirektør og advokatkontor	0	0	0	0
Fylkeskommunale fellesutgifter	30 500	43 500	60 000	60 000
Organisasjon og digital utvikling	3 900	3 900	3 900	3 900
Økonomi og virksomhetsstyring	3 060	2 060	1 060	1 060
Utdanning, folkehelse og tannhelse	30 775	7 250	-9 700	-14 850
Samferdsel	4 703	4 703	4 703	4 703
Samfunnsutvikling	-3 375	-2 475	-3 825	-3 825
Totalsum	69 357	59 132	55 932	51 182

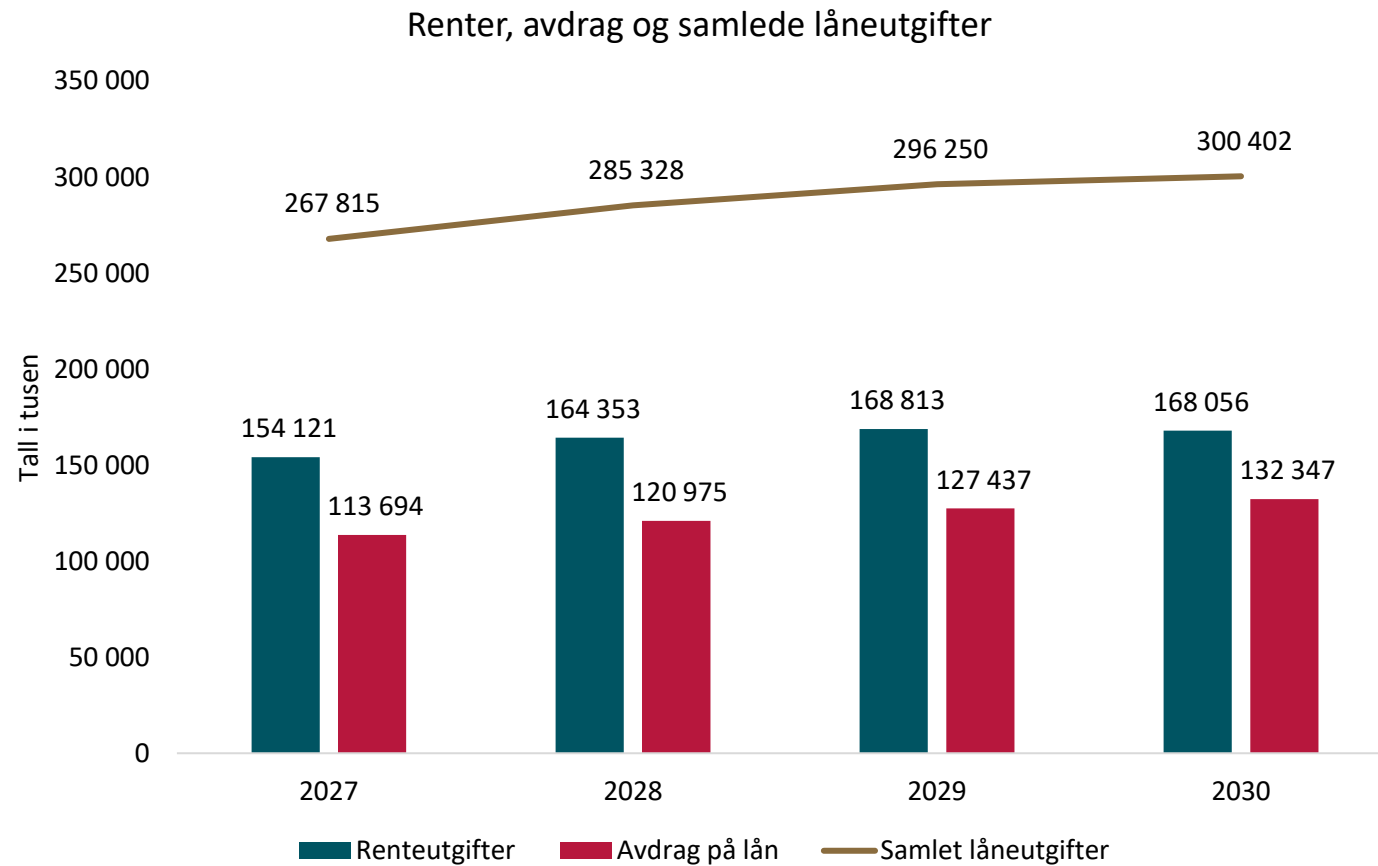
Alternative tiltak ikke innarbeidet i forslaget

Tjenesteområder Tall i 1000	2027	2028	2029	2030
Politisk virksomhet	0	-5 290	-5 290	-5 290
Fylkesdirektør og advokatkontor	0	0	0	0
Fylkeskommunale fellesutgifter	0	0	-4 500	-4 500
Organisasjon og digital utvikling	0	0	0	0
Økonomi og virksomhetsstyring	3 000	3 000	3 000	3 000
Utdanning, folkehelse og tannhelse	-16 900	-39 750	-19 800	-10 000
Samferdsel	-9 600	-9 600	-9 600	-9 600
Samfunnsutvikling	-4 300	-4 800	-4 250	-4 250
Totalsum	-27 800	-56 440	-40 440	-30 640

Låneutgifter og budsjettrenter 2027-2030

År	Nibor	Budsjettrente
2027	4,93	5,53
2028	4,79	5,39
2029	4,51	5,11
2030	4,27	4,87

Driftsbudsjett 2027 - 2030

Bevilgningsoversikt investering - §5-4 1.ledd	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029	Økonomiplan 2030
Rammetilskudd	-1 897	-1 897	-1 897	-1 897
Inntekts- og formuesskatt	-1 453	-1 453	-1 453	-1 453
Andre generelle driftsinntekter	-43	-43	-43	-43
Sum generelle driftsinntekter	-3 393	-3 393	-3 393	-3 393
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 068	3 044	3 026	3 028
Avskrivninger	249	267	281	293
Sum netto driftsutgifter	3 317	3 311	3 307	3 321
Brutto driftsresultat	-76	-81	-85	-72
Netto finansutgifter	203	222	236	243
Motpost avskrivninger	-249	-267	-281	-293
Netto driftsresultat	-122	-127	-130	-122
Overføring til investering	170	130	130	135
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-48	-3	0	-13
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	122	127	130	122

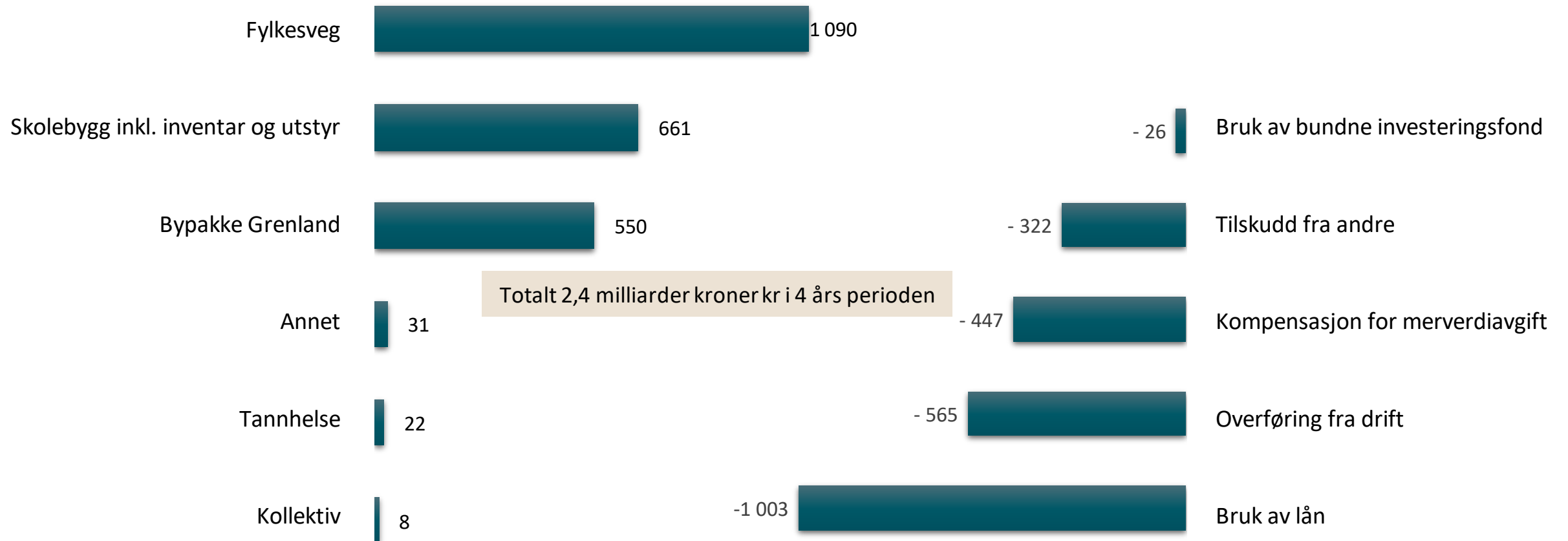

Økonomiplan - Investering

Foto: Tor Arvid Gundersen

Investerings og finansiering 2027 – 2030

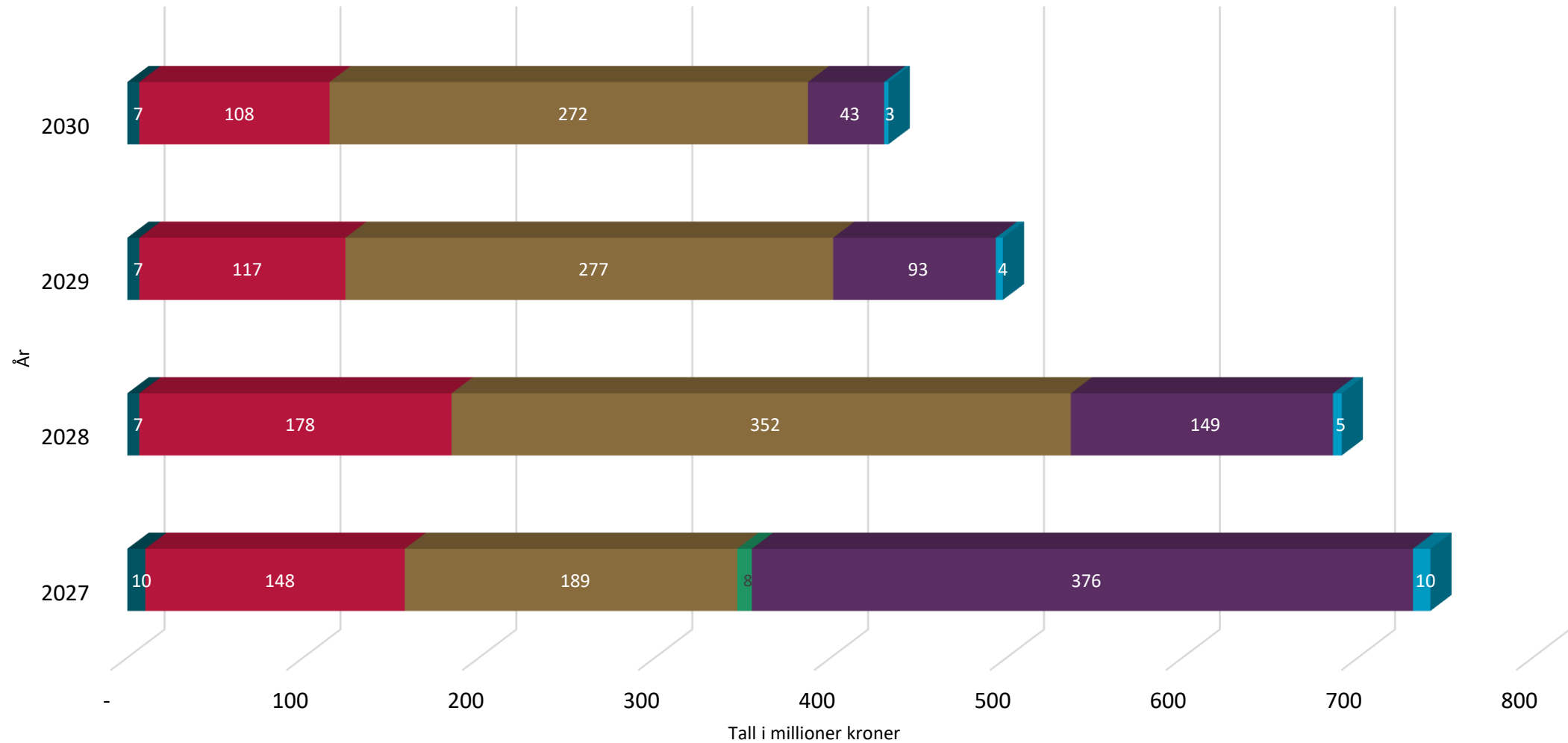

Investerings og finansiering 2027 – 2030

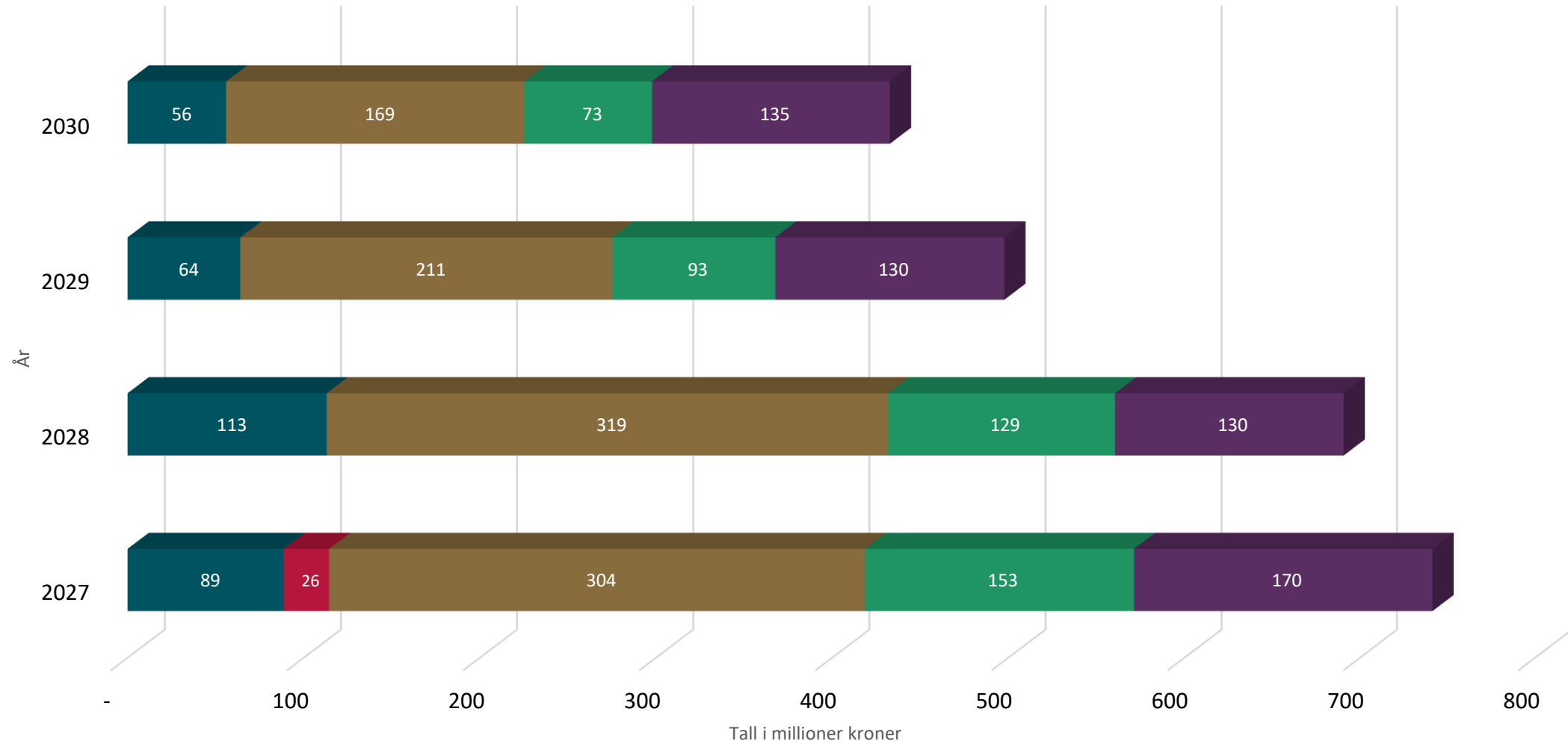
Bevilgningsoversikt investering - §5-5 1.ledd	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029	Økonomiplan 2030
Investeringer i varige driftsmidler	736	689	496	431
Tilskudd til andres investeringer	3	-	-	-
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2	2	2	2
Sum investeringsutgifter	741	691	498	433
Kompensasjon for merverdiavgift	-153	-129	-93	-73
Tilskudd fra andre	-89	-113	-64	-56
Bruk av lån	-304	-319	-211	-169
Sum investeringsinntekter	-546	-561	-368	-298
Overføring fra drift	-170	-130	-130	-135
Bruk av bundne investeringsfond	-26	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-196	-130	-130	-135

Årlige investeringer 2027 – 2030

■ Annet ■ Bypakke Grenland ■ Fylkesveg ■ Kollektiv ■ Skolebygg inkl. inventar og utstyr ■ Tannhelse

Årlig finansiering 2027 - 2030

■ Bompenginntekter

■ Bruk av bundne fond

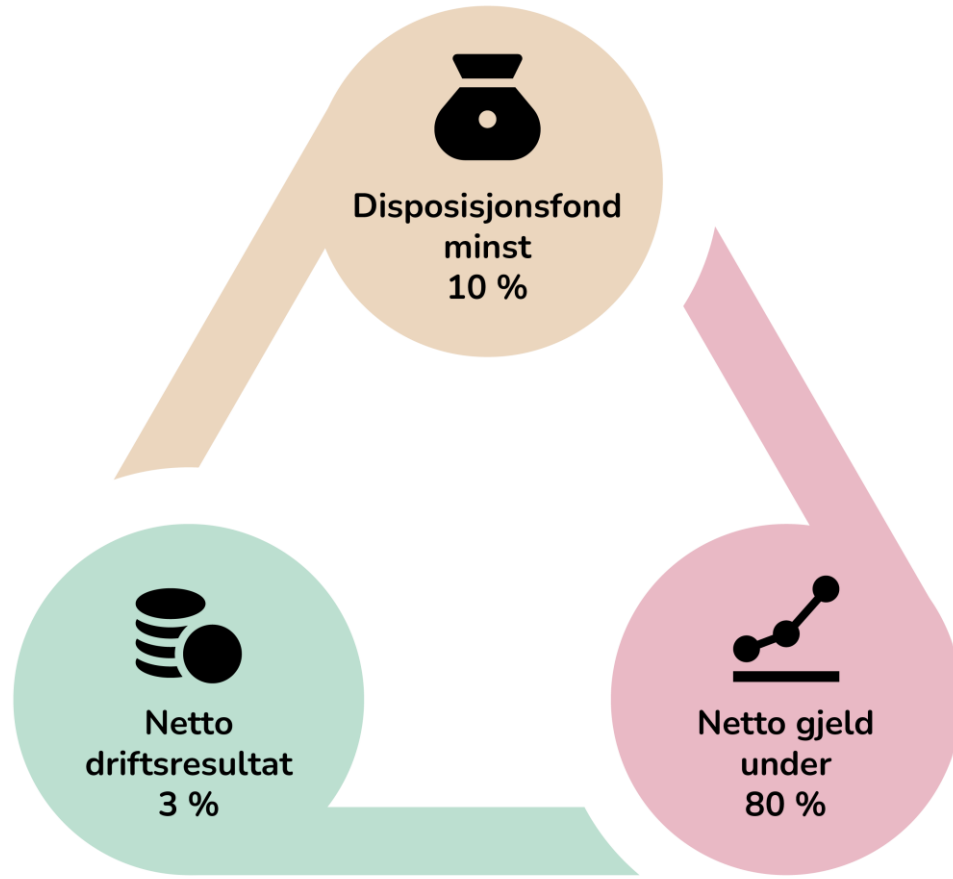
■ Bruk av lån

■ Kompensasjon for merverdiavgift

■ Overføringer fra driftsregnskapet

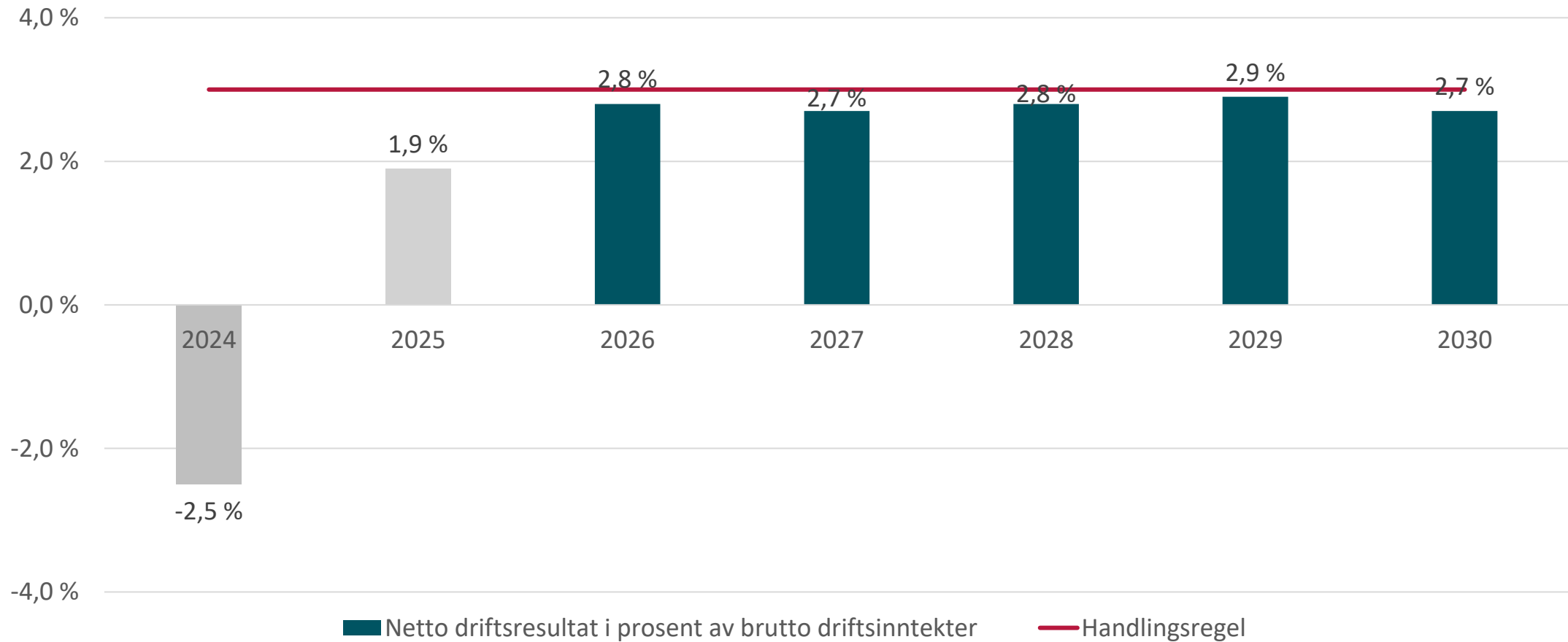
Finansielle måltall

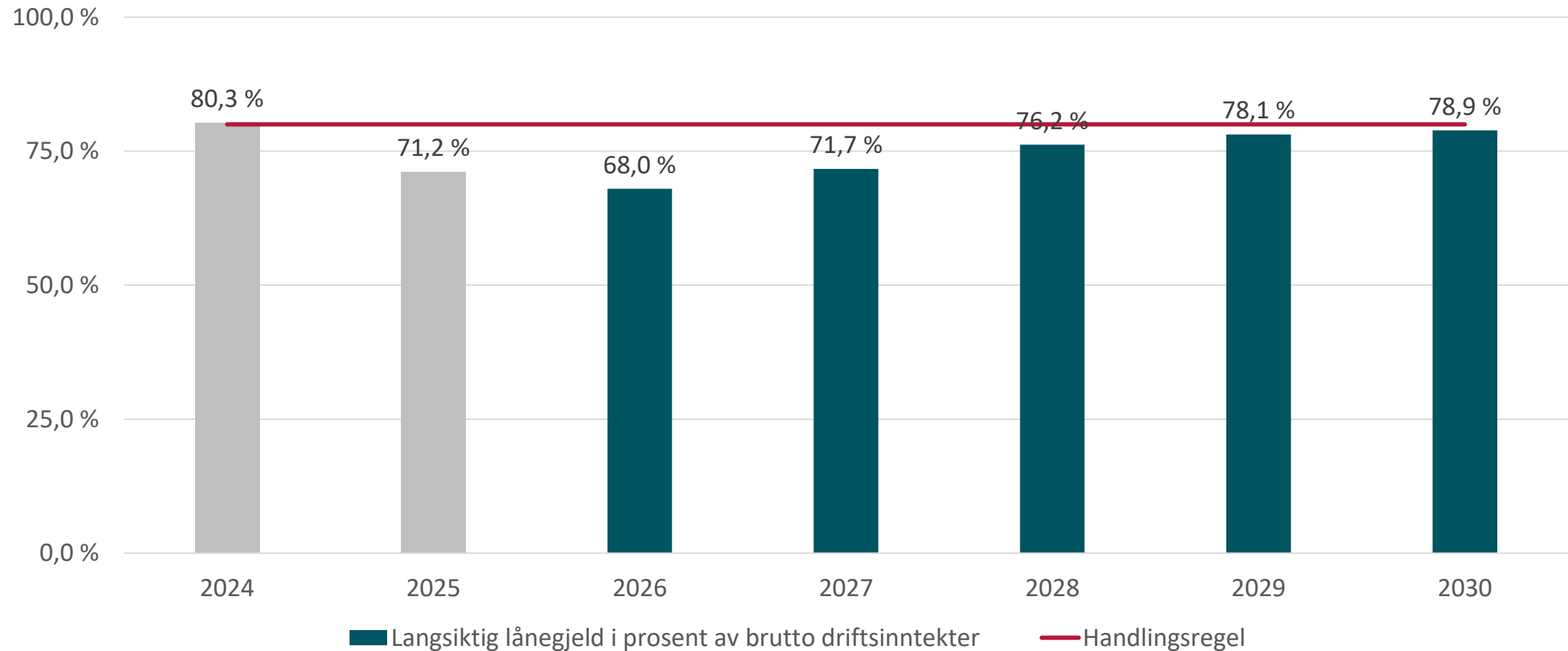
- Netto driftsresultat skal utgjøre 3 % av brutto driftsinntekter
- Langsiktig gjeld uten pensjonsforpliktelser i % av brutto driftsinntekter holdes under 80 %
- Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter.

Netto driftsresultat skal utgjøre 3 % av brutto driftsinntekter

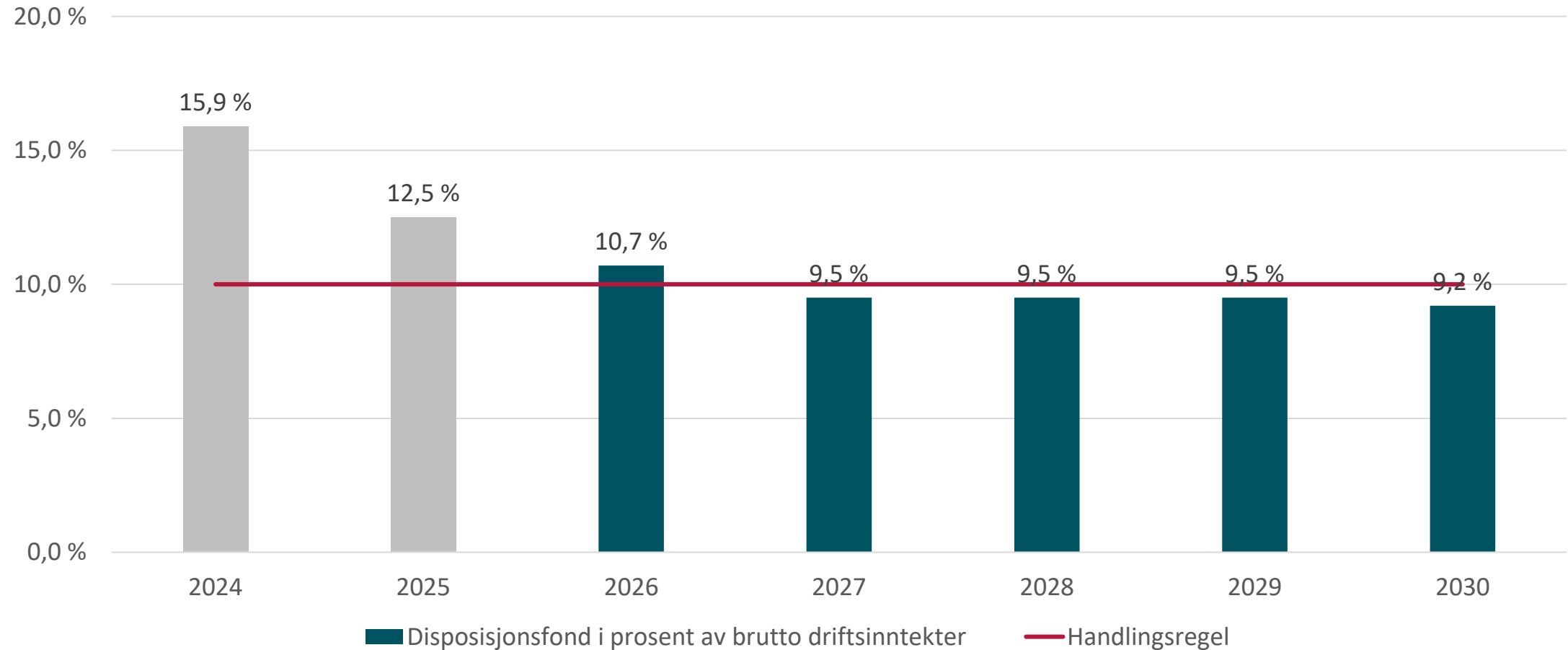

Langsiktig gjeld uten pensjonsforpliktelser i % av brutto driftsinntekter holdes under 80 %

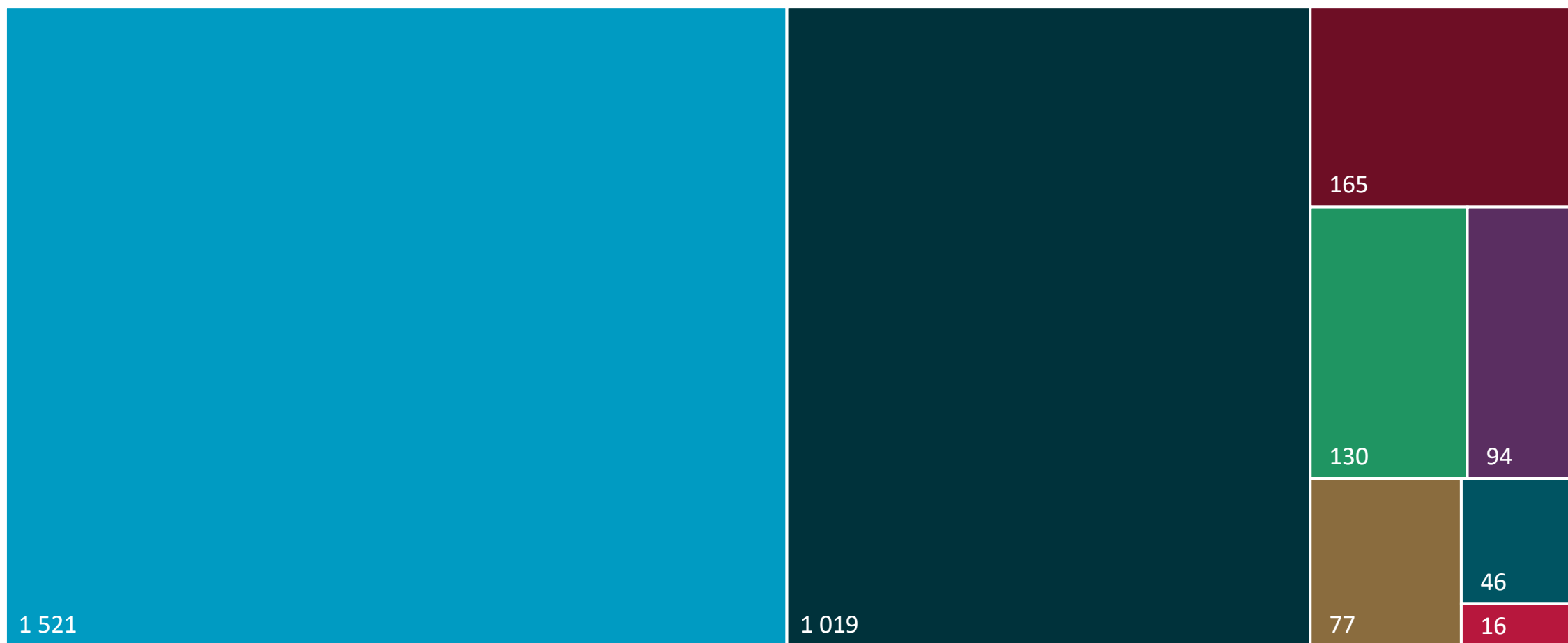
Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter

Tjenesteområdene

Fordeling av driftsmidler på de ulike sektorene

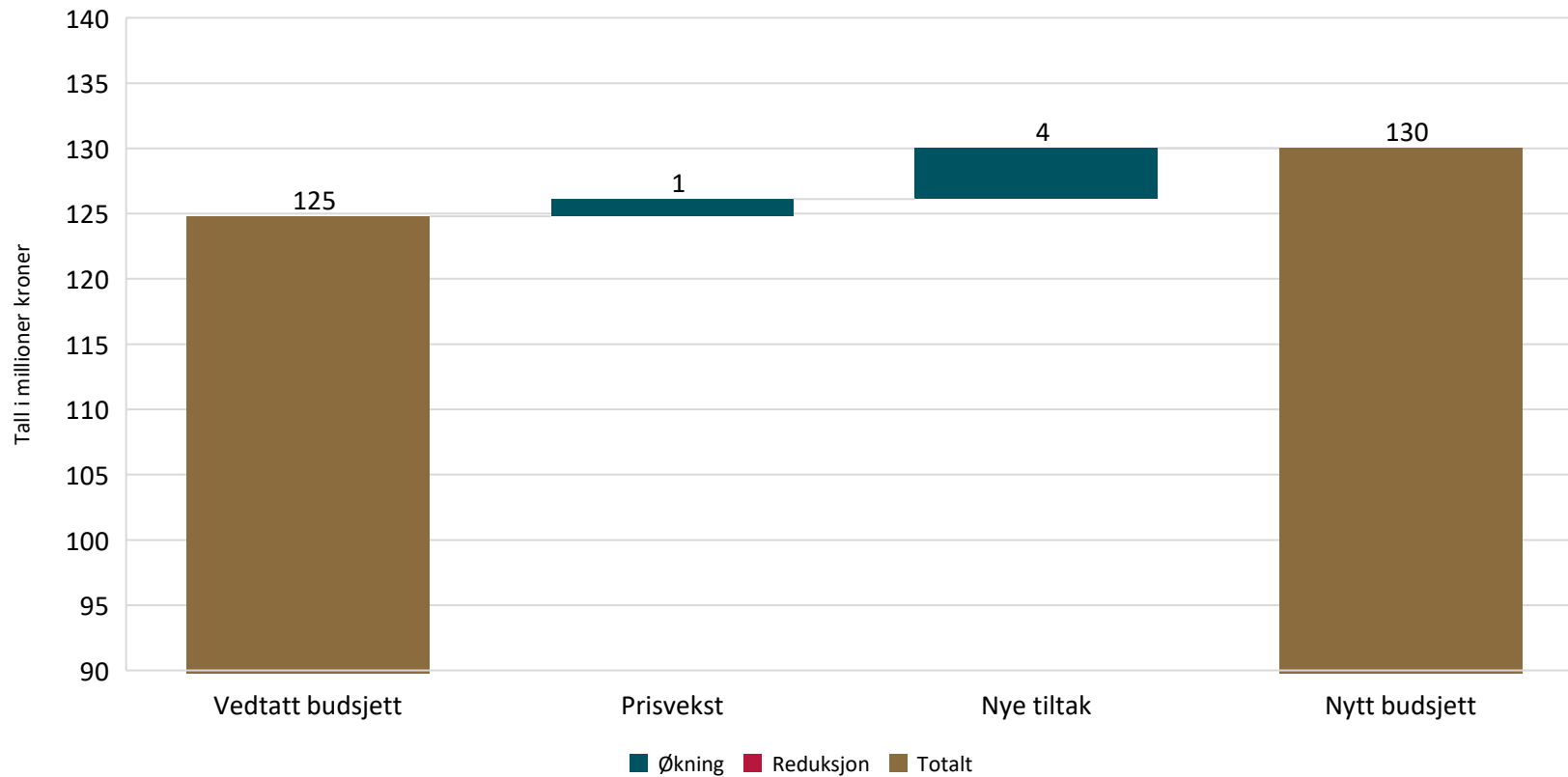
- Politisk virksomhet
- Fylkesdirektør og advokatkontor
- Fylkeskommunale fellesutgifter
- Organisasjon og digital utvikling
- Økonomi og virksomhetsstyring
- Utdanning, folkehelse og tannhelse
- Samferdsel
- Samfunnsutvikling

An aerial photograph of a large, open plaza paved with light-colored tiles. A complex network of thin, dark lines is drawn across the plaza, forming a series of interconnected triangles and polygons. Numerous people of various ages and ethnicities are scattered throughout the plaza, some walking, some standing, and some interacting. The overall scene suggests a public space designed for social interaction and movement.

Organisasjon og digital utvikling

Foto: Orban Alija

130 millioner kroner til Sektor Organisasjon og digital utvikling

Digitale tjenester

HR, beredskap og ombud

Kommunikasjon, arkiv og analyse

En organisasjon under stor omstilling

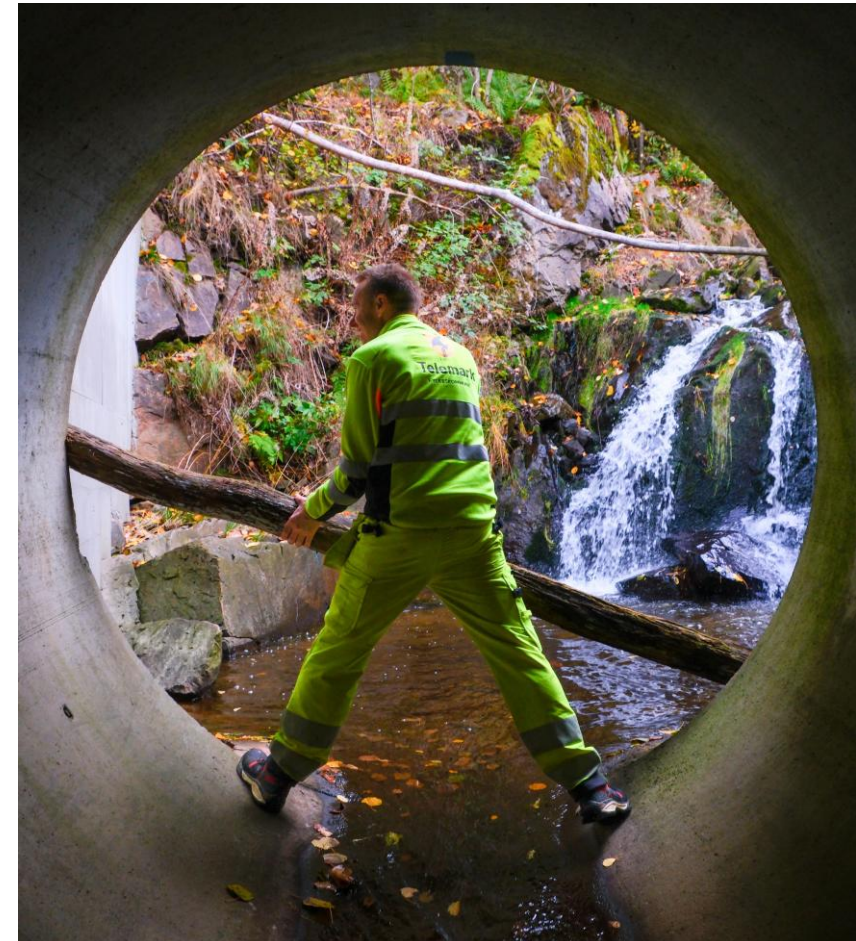
- Ressursstyring og prosessforbedring
- Bemanningsstyring – HR-data
- Bemanningsråd og intern mobilitet
- Endret ombudsrolle
- Systemforbedringer lønn/HR
- Fokus på forebyggende arbeid eks kurskalender
- Bidra til riktig kompetanse i organisasjonen
- Delta på nasjonale arenaer innen HR-området
- Gavepensjon

HR

- Organisasjonsutvikling og medbestemmelse
- Konflikthåndtering, personalsaker og sykefravær
- Organisasjonsutvikling og kompetanse
- Rekrutteringsprosesser, lønn og godtgjørelser til riktig tid
- Rapportering til myndigheter og ulike andre instanser for å sørge for at NAV og andre kan beregne riktige ytelser for våre ansatte
- Lederstøtte og lederutvikling
- Malika – Mangfold og kulturutvikling

telemark_fylkeskommune

telemark_fylkeskommune · Originallyld

Kommunikasjon

- Drift og utvikling av nettsider, intranett og sosiale medier
- Mediehåndtering og medietrening
- Telemarkskveld og annen type synlighet
- Klarspråk og universell utforming
- Foto og grafisk arbeid

Statsministeren ble
nysgjerrig på hvordan
tallet på elever som
stryker i matte er
halvert på ett år.

Kommunikasjonsarbeidet er lovpålagt

Kommuneloven § 4-1

«Kommuner og fylkeskommuner skal aktivt informere om egen virksomhet og om virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommuner og fylkeskommuner. De skal også legge til rette for at alle kan få tilgang til slik informasjon.»

Språkloven § 9

«Offentlege organ skal kommunisere på eit klart og korrekt språk som er tilpassa målgruppa.»

Likestillingsloven § 18

«Offentlige og private virksomheter har plikt til universell utforming av hovedløsninger for informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) rettet mot eller stilt til rådighet for bruker, slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse. IKT-løsningene skal være universelt utformet fra det tidspunktet som er fastsatt i [§ 41](#). Med IKT menes teknologi og systemer av teknologi som brukes til å uttrykke, skape, omdanne, utveksle, lagre, mangfoldiggjøre og publisere informasjon, eller som på annen måte gjør informasjon anvendbar.»

Kartfeste metro- og pendelruter ved endringer	Løpende	Kollektiv	Bestilling fra led...	3 - Medium
"Kunnskap om Telemark" - Drift og utvikling av ne...	Løpende	Kommunikasjon, ar...	Handlings- og ...	1 - Svært høy
Bypakke Grenland - Statistikk og indikatorer	Løpende	Bypakke Grenland	Nasjonal satsing	3 - Medium
Demografiske analyser til rammesak og handlings-...	Løpende	Økonomi	Bestilling fra led...	2 - Høy
Folkehelseoversikt - oversikt over helsetilstand og ...	Løpende	Skoleutvikling og fo...	Lovpålagt oppg...	2 - Høy
Tilstandsrapportering videregående opplæring	Løpende	Skoleutvikling og fo...	Lovpålagt oppg...	1 - Svært høy
Utenforskap - analyser av unge utenfor arbeid og ...	Løpende	Skoleutvikling og fo...	Politisk bestilling	2 - Høy
Kunnskapsgrunnlag til overgangsforum (kommune...	Løpende	Skoleutvikling og fo...	Bestilling fra led...	1 - Svært høy
Kunnskapsgrunnlag til kvalitetsdialog med videreg...	Løpende	Skoleutvikling og fo...	Bestilling fra led...	1 - Svært høy
Klimarapportering - Analyse av utslippsdata osv.	Løpende	Klima, næring og in...	Handlings- og ...	2 - Høy
Anmodning om bosetting av flyktninger - kunnska...	Løpende	Kompetanse og int...	Lovpålagt oppg...	2 - Høy
Analyser av bibliotekstatistikk	Løpende	Kultur	Lovpålagt oppg...	3 - Medium
Regional plan for areal og mobilitet i Grenland - k...	Pågår	Samfunn og plan	Telemarksplanen	1 - Svært høy
Framtidige boligbehov i Telemark	Pågår	Samfunn og plan	Lovpålagt oppg...	1 - Svært høy
FUS - Reisevaneundersøkelse	Pågår	Bypakke Grenland	Bestilling fra led...	3 - Medium
Indikatorsett Bystrategi Grenland	Pågår	Bypakke Grenland	Bestilling fra led...	1 - Svært høy
Nav-statistikk - Samarbeid med Nav Vestfold og T...	Pågår	Eksterne	Samarbeidsavtale	4 - Lav
Folkehelseundersøkelsen i Telemark 2025 - gjenno...	Pågår	Skoleutvikling og fo...	Handlings- og ...	1 - Svært høy
Regional omstilling - Kunnskapsarbeid for kommu...	Pågår	Klima, næring og in...	Nasjonal satsing	3 - Medium
Regional plan for klima, energi og grønn omstill...	Pågår	Klima, næring og in...	Telemarksplanen	1 - Svært høy
Oppfølging av kunnskapsgrunnlag til regional stra...	Pågår	Klima, næring og in...	Telemarksplanen	3 - Medium
Kunnskapsprosjekt for forbedret kraftdistribusjon ...	Pågår	Klima, næring og in...	Politisk bestilling	3 - Medium
Regional kompetansestrategi - kunnskapsgrunnlag	Pågår	Kompetanse og int...	Telemarksplanen	2 - Høy
Reisetidsanalyse klinikkstruktur tannhelse	Pågår	Tannhelse	Bestilling fra led...	3 - Medium
Kultur- og reiselivsstrategi - kunnskapsgrunnlag	Pågår	Kultur	Telemarksplanen	3 - Medium
Kunnskapsgrunnlag til nytt investeringsprogram fo...	Pågår	Vegforvaltning og t...	Politisk bestilling	1 - Svært høy
Mobilitet i Telemark - statistikk for de viktigste tra...	Pågår	Vegforvaltning og t...	Bestilling fra led...	1 - Svært høy
Tilrettelegge kunnskap om forskning og innovasjo...	Innmeldt	Klima, næring og in...	Bestilling fra led...	3 - Medium
Utrekninger som følge av politisk sak om skolestru...	Innmeldt	Kompetanse og int...	Politisk bestilling	3 - Medium
Tannklinikkstruktur - analyser	Innmeldt	Tannhelse	Bestilling fra led...	1 - Svært høy

Analyse

Hovedoppgaver:

- Utarbeide kunnskapsgrunnlag til regionale planer og strategier
- Diverse analyser, f. eks. arealregnskap, folkehelseundersøkelsen, framtidige boligbehov, bystrategi Grenland, framtidig tannklinikkstruktur og tilstand på fylkesvegene
- Drifte og utvikle nettsidene «Kunnskap om Telemark»

Arkiv - Vår felles hukommelse

- Lovpålagt oppgave
- Dokumenterer beslutninger, saksbehandling og tjenesteutøvelse.
- Rettsikkerhet til innbyggerne våre
- Tilliten som offentlig aktør
- Håndteres dette dårlig blir alle andre ineffektive

Foto: Hege Løvdal Gulseth

Digital støtte til Telemark

Digital støtte nord

Bø vidaregåande skule
Vest-Telemark vidaregåande skule
Notodden Ressurssenter
Notodden vidaregåande skole
Nome vidaregåande skole
Rjukan vidaregåande skole

Rjukan tannklinikk
Vinje tannklinikk
Seljord tannklinikk
Notodden tannklinikk
Midt-Telemark tannklinikk

Digital støtte midt

Hjalmar Johansen vidaregåande skole
Skien vidaregåande skole
Skogmo vidaregåande skole
Telemarkshuset
Talenthuset, Karriere senter, SMI og PPT

Fyresdal tannklinikk
Treungen tannklinikk
Drangedal tannklinikk
Seljord tannklinikk
Siljan tannklinikk

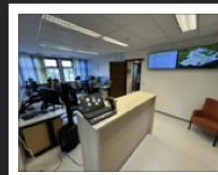
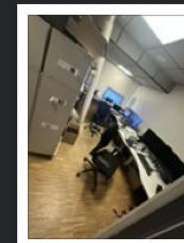
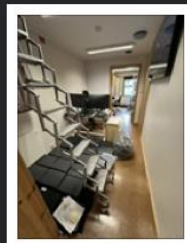
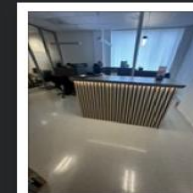
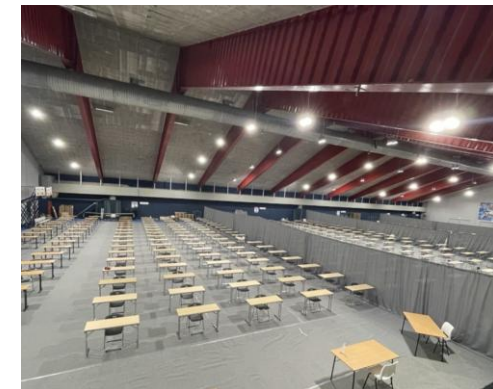
Digital støtte sør

Porsgrunn vidaregåande skole
Bamble vidaregåande skole
Kragerø vidaregåande skole
Tennishallen (Kjølnes)
Fagskolen Vestfold og Telemark

Stathelle tannklinikk
Porsgrunn tannklinikk
Narkosetannklinikken Porsgrunn
Kragerø tannklinikk

+ Kontorer for samferdsel og eksterne

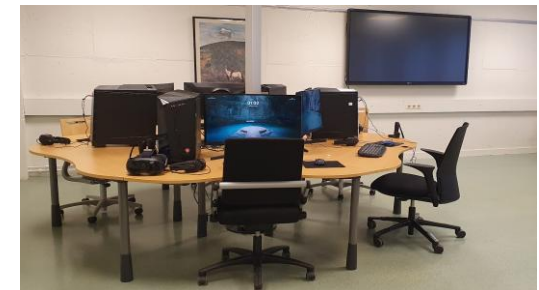

Det handler om tjenestene til innbyggerne våre.

Digitale prosjekter på skolene

- Gaming og VR i undervisning testes ut på flere skoler
- Skaperverksted InNome
 - Microbit programmering
 - 3D printing
 - Gaming og VR
 - Hestesimulator
 - Helsedukke-simulator
 - Sveisesimulator
 - Skogbruksmaskin-simulator
- Biogass anlegg med tekniske målinger til undervisning
- Digitopia på Bø vgs. og spillkonkurranser med elever
- Treningssimulator for yrkessjåfør på Notodden vgs.
- Hugin for elever

Når det virker, merker ingen det

21 081

brukerstøttesaker registrert i 2025

10 000

maskiner som skal virke, oppdateres og sikres

1 000+

trådløse sendere på 60+ lokasjoner

60+

internettlinjer og brannmurer

3 000

PC-er klargjort og levert – 2 360 helt nye

2 500

nye brukerkontoer ved skolestart

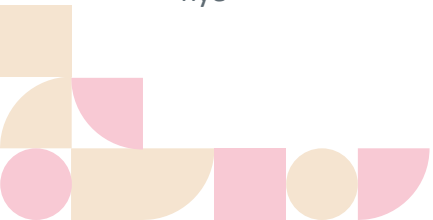
4 000

nye klasseteam i Teams ved skolestart

1 500

privatister som fikk eksamensstøtte

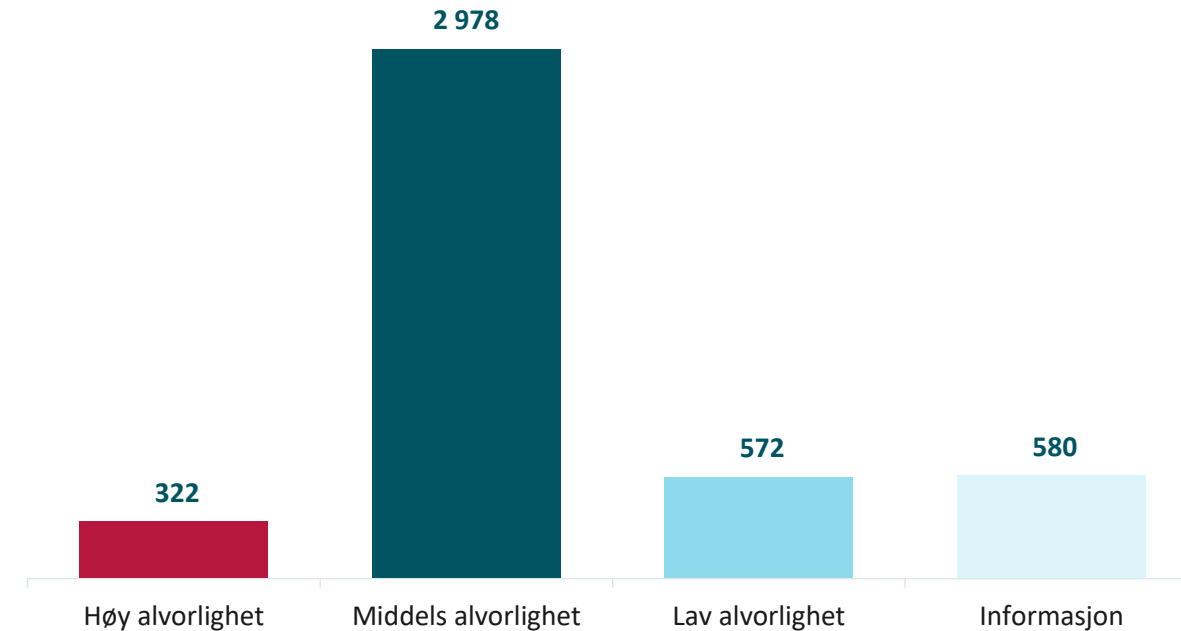

IT-sikkerhet MÅ håndteres

Trusselbildet – en vanlig måned i Telemark fylkeskommune

Hendelser undersøkt av beredskapsvakta – august 2026

Pluss tusenvis av angrep hver dag som stoppes automatisk – før noen rekker å merke dem.

Hva angriperne er ute etter

Løsepenger

Kryptere systemer og stenge skoler, tannklinikker og kollektivtrafikk

Persondata

Elever, pasienter og ansatte – sensitive opplysninger

Pålogginger

Phishing mot ansatte og folkevalgte for å komme inn

Penger

Fakturasvindel og manipulerte betalinger

KI-tjenester – for innbyggere og ansatte

Eksamenshjelperen

Utdanning

Svarer innbyggere om privatisteksamen på telemarkfylke.no – mest brukt kvelder og helger

Fartebot

Kollektiv

Hjelper reisende på farte.no med buss, sykkel og rutetider

Økonomihjelperen

Økonomi

Svarer ansatte om budsjett og regnskap – færre henvendelser til økonomiseksjonen

Sjekklisteassistenten

Samferdsel

Kvalitetssikrer konkurransegrunnlag – reduserer risiko for kostbare konflikter

Pasientjournalveileder

Tannhelse

Raske svar for tannklinikkene om pasientjournalen Opus

KI i begrepsinnlæring

Voksenopplæring

Oversetter fagbegreper til deltakerens morsmål og kultur

Lovbotten

Fylkesadvokatene

Spør direkte mot Lovdata

Vitnemålskanning

Arkiv

Leser og arkiverer ca. 1 000 vitnemål og kompetansebevis årlig

Endringer krever støtte

Omstillingskapasitet

HR er helt sentralt når en organisasjon er i stor omstilling. HR bidrar til å ivareta medarbeiderne, sikre tydelig kommunikasjon og bygge kompetansen som trengs for veien videre. Slik kan HR være en viktig drivkraft for å skape trygghet, engasjement og gode resultater gjennom endringen.

Sykefraværsoppfølging

Sykefravær koster hver eneste dag. Fler ansatte på jobb betyr høyere kvalitet i tjeneste til en lave kostnad. For å klare sykefraværsoppfølgingen trenger lederne støtte og hjelp av HR.

Kompetansevridning og digital utvikling

Kompetanse er en forutsetning for kvalitet i tjenestene, et godt arbeidsmiljø og en kommune som kan møte framtidens behov..

Større krav til robuste og kompetente ledere

Gode ledere er helt avgjørende i endring og omstilling, og for tjenestetilbudet..

Behov for kommunikasjon

Den er viktig i en kommune fordi den skaper forståelse, tillit og godt samarbeid – både mellom ansatte, ledere og innbyggere. Tydelig og åpen kommunikasjon gjør det lettere å gjennomføre endringer, forebygge misforståelser og sikre at innbyggerne får nødvendig informasjon og gode tjenester. Både intern og ekstarnt

Nasjonale forventninger

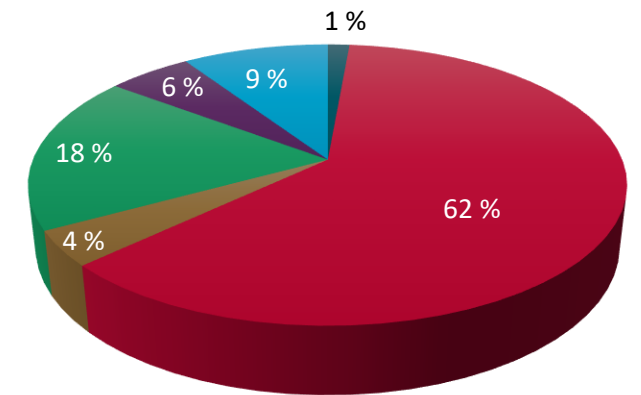
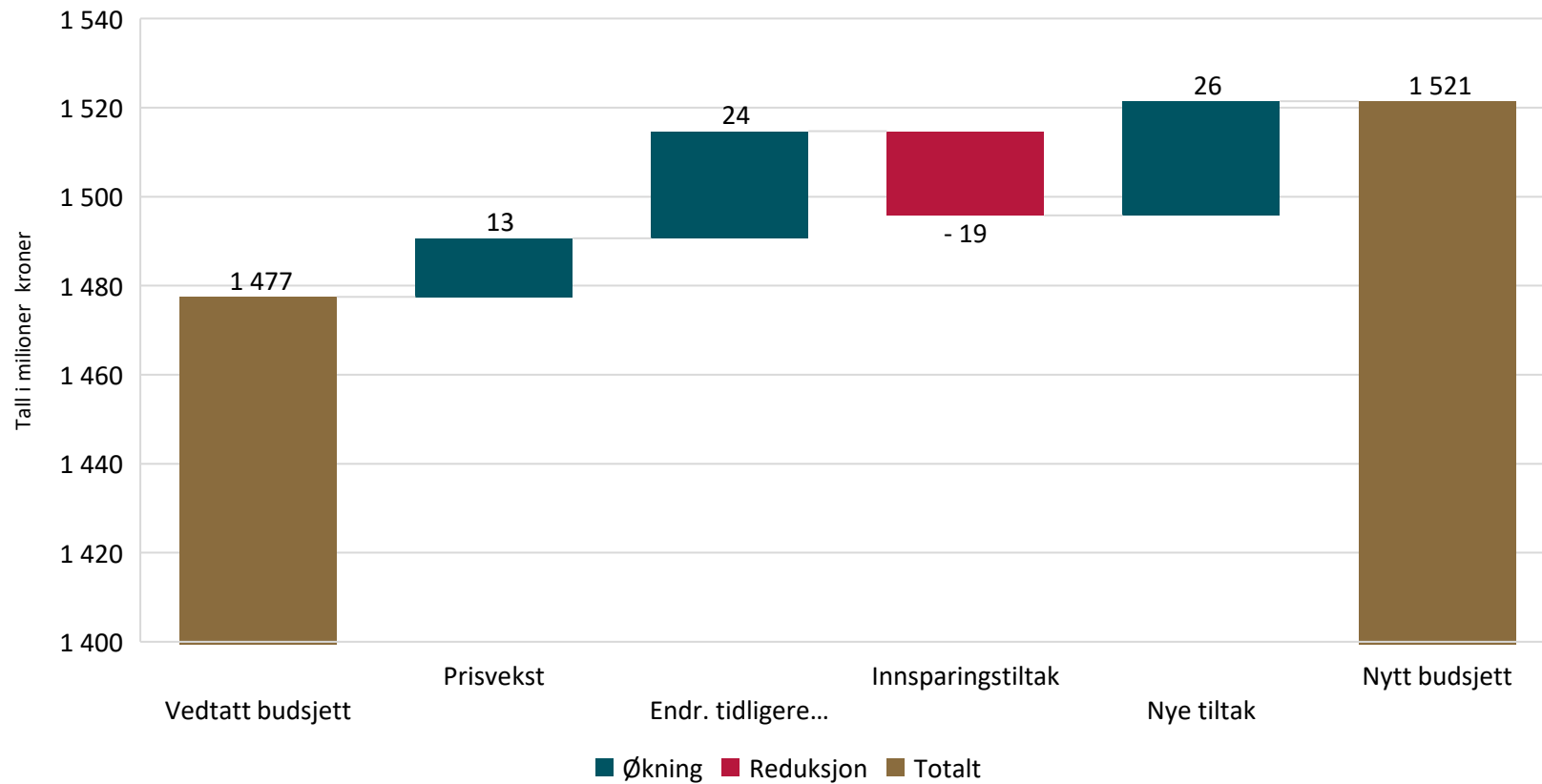
Ny regler føringer og krav for stadig større profesjonalitet også for våre fagområder.

Utdanning, folkehelse og tannhelse

1,5 milliarder kroner til sektor Utdanning, folkehelse og tannhelse

- Fylkessjef for Utdanning, folkehelse og tannhelse
- Virksomheter
- PPT, OT, alternative opplæringsarenaer
- Kompetanse og integrering
- Skoleutvikling og folkehelse
- Tannhelse

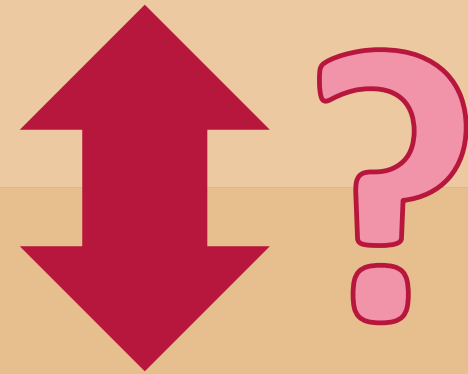
Alle primære samfunnsoppdrag skal løses:

- Øke gjennomføringen og skape best mulige læringsresultater og best mulig læringsmiljø i alle våre skoler
- Fremme god tannhelse i befolkningen og sørge for nødvendig tannbehandling, særlig for prioriterte grupper
- Bidra til å utjevne forskjeller i sosial helse gjennom et folkehelsearbeid i tett samarbeid med kommuner og andre aktører

Høye ambisjoner

Reduserte rammer

Vi vil lykkes med oppdraget!

Fylkesdirektøren skjermer styrkingen av det pedagogiske arbeidet, ref verbalvedtak fra FT-sak 136/24 (HØP)

«I Styrk-klassen lærte jeg at jeg er ikke dum når jeg ikke får det til, jeg bare kan det ikke akkurat nå. Og det endret tankesettet veldig for meg. »

- Elev i samtale med statsministeren

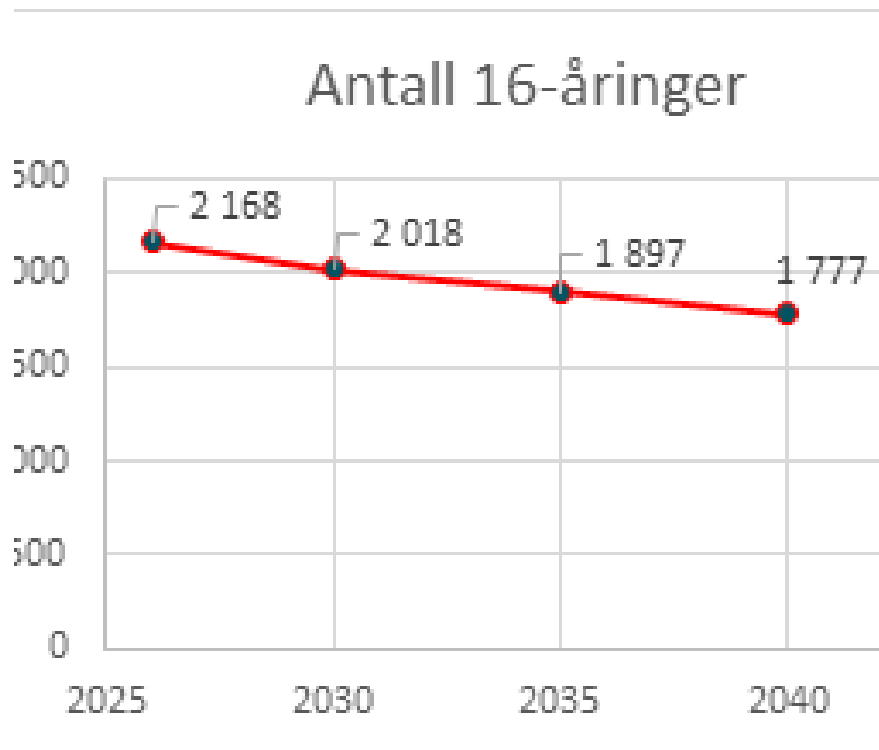
Foto: Anne Lisbeth Odinsen, TFK

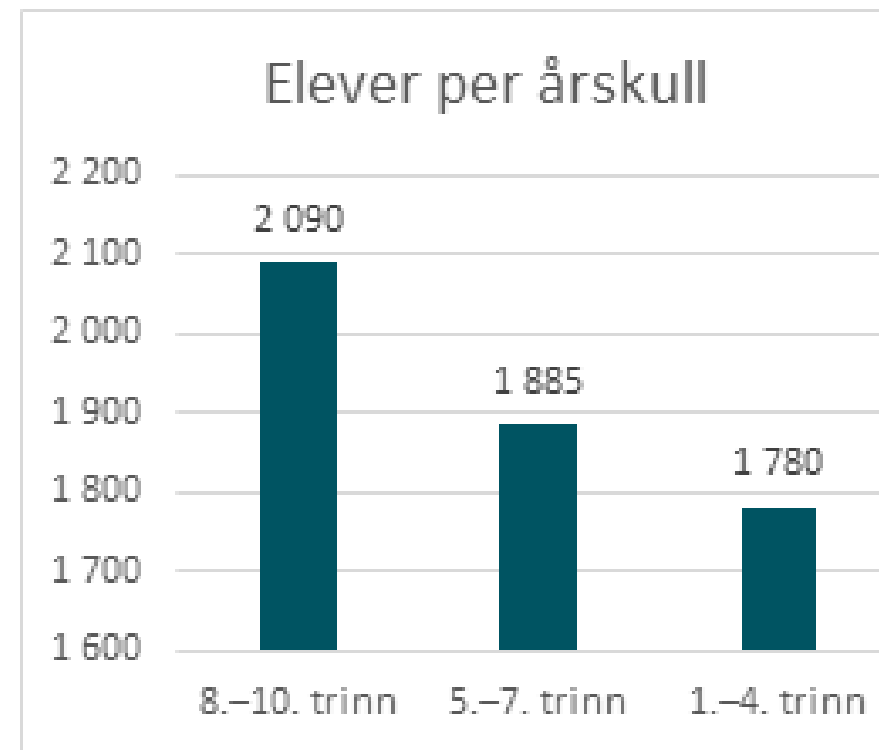
**Merforbruk
skoler 2026 (T2)
Prognose:
17,7 mill**

Demografi: Hva venter oss?

Kilde: GSI-tall oppgitt i saken

Kilde: SSBs hovedalternativ, med tallene oppgitt i saken.

”

**Skolestrukturen ligger fast –
tilpasningen må skje i tilbudet**

Premiss

De konkrete forslagene – endringer i søkbare tilbud

Tilbud	Full innsparingeffekt
Idrettsfag Kragerø	5.400.000
Idrettsfag Porsgrunn	8.000.000
Studiespesialisering Bamble	5.400.000
Studiespesialisering Vest-Telemark	5.400.000
IB-linja Porsgrunn	2.500.000
Forskerlinja Skien	500.000
Frisør, blomster, interiør Nome	3.600.000
Påbyggstilbud reduseres	5.400.000
Yrkesfag Vg2 Rjukan, to tilbud	3.600.000
Samt grepene på neste side:	

De konkrete forslagene – styringsoppdrag til skoler

Tilbud	Full effekt
Musikk, dans og drama, Skien	3.000.000
Gruppestørrelser Skogmo	6.000.000
AHT, Hjalmar Johansen	(8.400.000) 0
Reduksjon programfag, ALLE	0
Kombinasjonsklasser, tre skoler	2.400.000
Totalt	51.200.000

Hvis/når:

- årets merforbruk er hentet inn,
- alle tidligere og nye innsparingstiltak gjennomføres (denne og tidligere HØP), og
- alt dette vedtas, da ser prognose for sektor UFT slik ut:

Telemark Fylkeskommune / 4 4 - Utdanning, folkehelse og tannhelse / Budsjettinnspill / Rammeoversikt

Inkluder dokumentversjon: ☐ Av

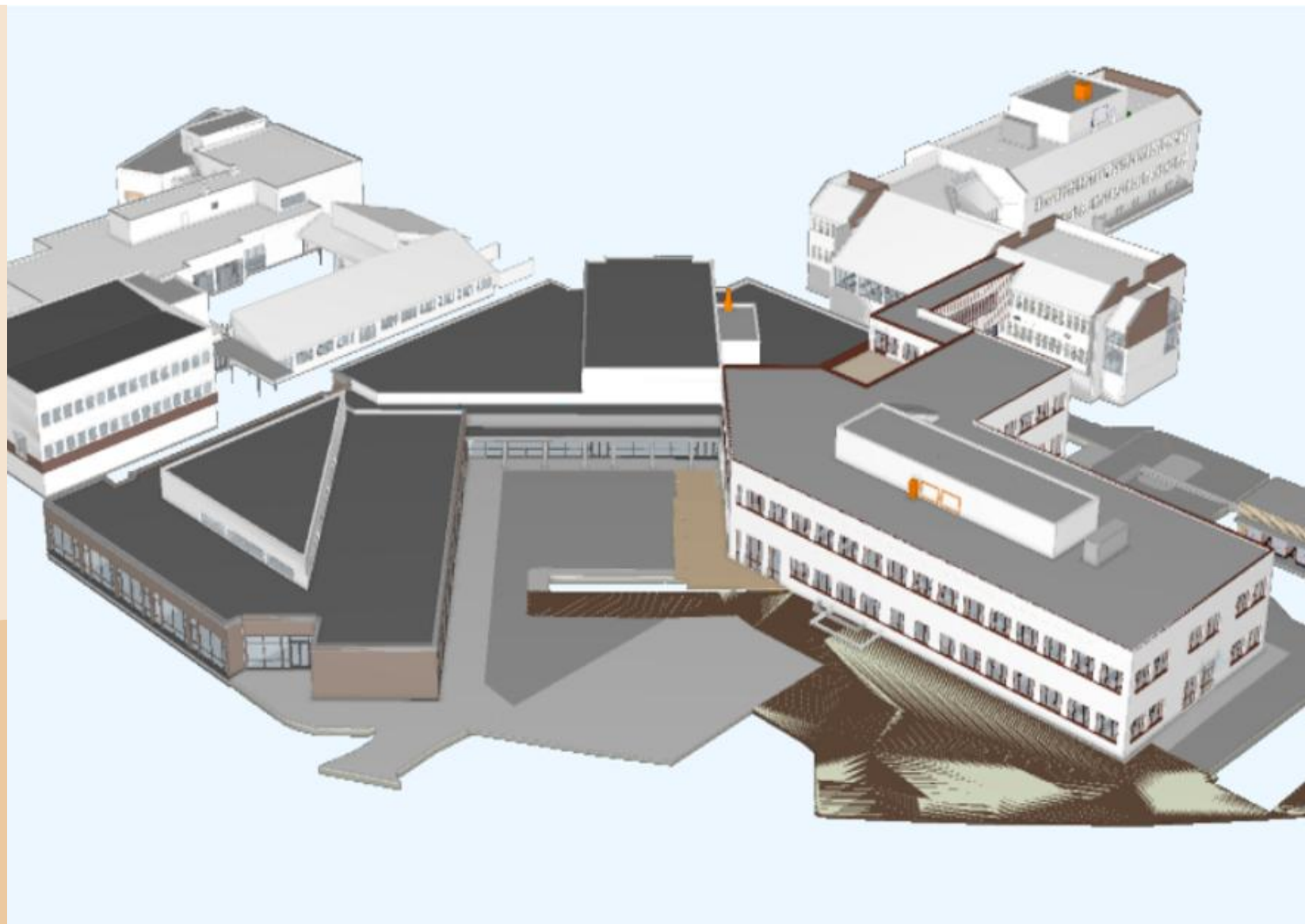
	2027	2028	2029	2030
► Opprinnelig budsjett	1 426 076	1 426 076	1 426 076	1 426 076
► Konsekvensjusteringer	64 568	46 868	43 568	43 568
► Nye tiltak og realendringer	30 775	7 250	-9 700	-14 850
Rest til fordeling (+) / Rest udekket (-)	0	0	0	0
Ramme 2027-2030	1 521 419	1 479 394	1 459 944	1 454 794
Sum ønskede tiltak	-16 900	-39 750	-19 800	-10 000
Sum parkerte tiltak	0	0	0	0

Telemark
FYLKESKOMMUNE

ENDELIG!

Nye
Porsgrunn vgs
kan realiseres

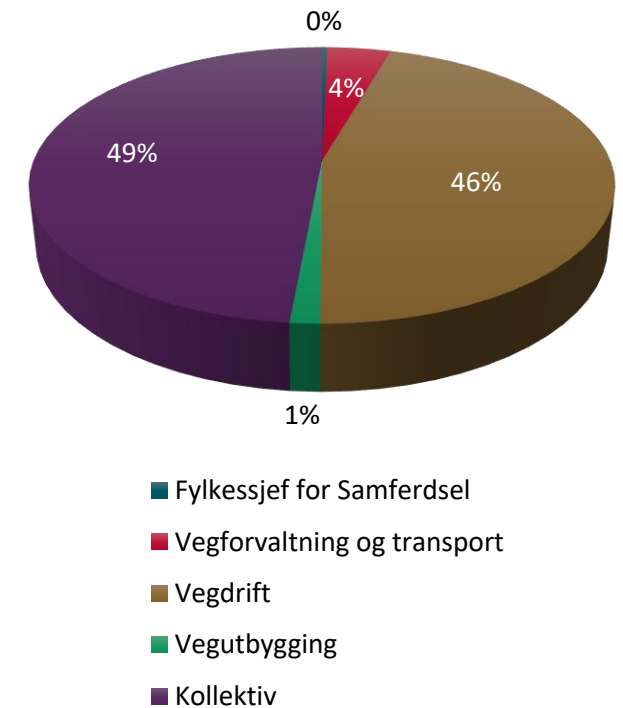
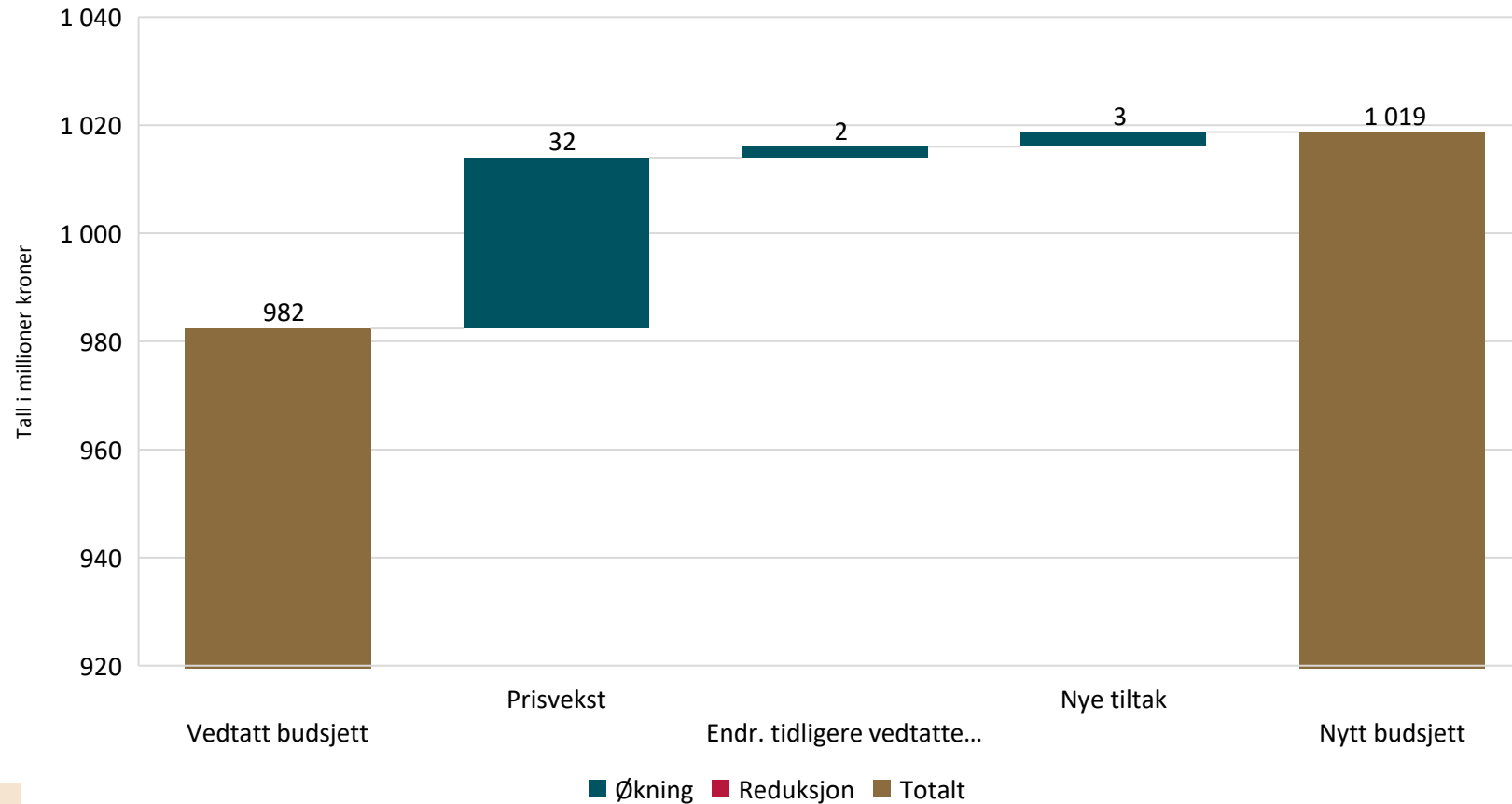

Samferdsel

Foto: Hanna Hekkelstrand

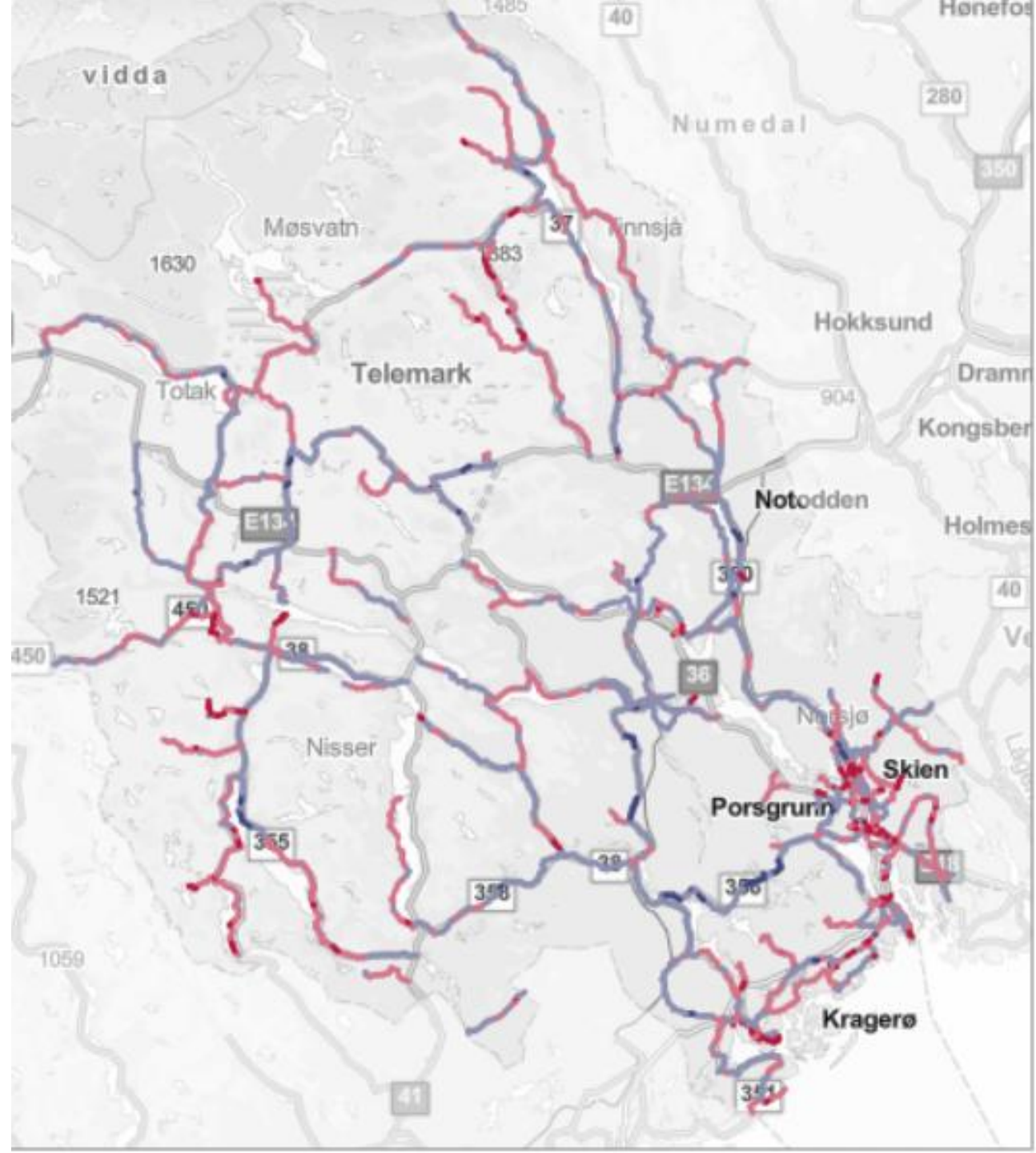

1 milliard kroner til sektor Samferdsel

Vegforvaltning og transport

- *Kunnskapsgrunnlag fylkesveg* gir grunnlag for prioriteringer.
- Nytt investeringsprogram på fylkesveg (2028-2037).
- Neste NTP Nasjonal transportplan (2029-2040).

Vegdrift

- Ta vare på vegkapitalen
 - Prioriterer drift. Deretter asfalt, drenering/grøfting.
 - Byggherrestyrte kontrakter for å prioritere tiltak og kostnadsfokus.
 - Miljøvennlige og kostnadseffektive metoder for opprustning og fornying.
- Omklassifisering av deler av E18 til fylkesveg
 - Overtakelse av Langangenbruene.
 - Ekstra kilometer med veg og vegobjekter.
- Overtakelse av kaier i Kragerø?

Vegutbygging

- Oppstart av Bypakke Grenland fase 2 – 2026-2035.
- Allerede seks prosjekter i Bypakka i full drift på fylkesvegnettet - det første ferdigstilles allerede i høst.
- Vi skal ta vare på det vi har, utbedre der vi kan og bygge nytt bare når vi må.
- Økt fokus på oppgradering av eksisterende vegnett.

Kollektiv

Satsningsområder

- Øke kollektivandelen i fylket.
- Oppstart ny busskontrakt med fossilfritt og forbedret rutetilbud i Grenland
- Evaluere utgående bysykkelordning i Grenland og legge frem forslag til ny ordning
- Opprettholde et godt rutetilbud i Kragerø- og Breviksskjærgården

Driftstilpasninger

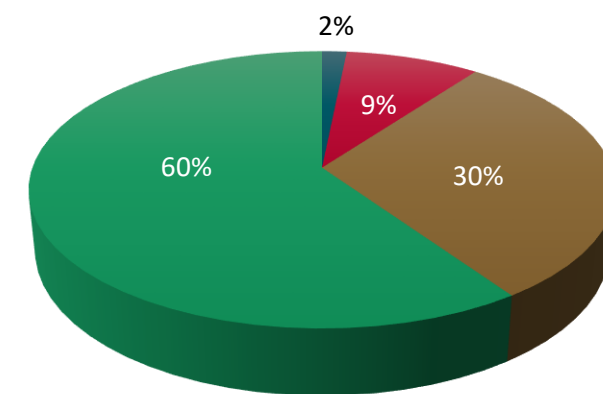
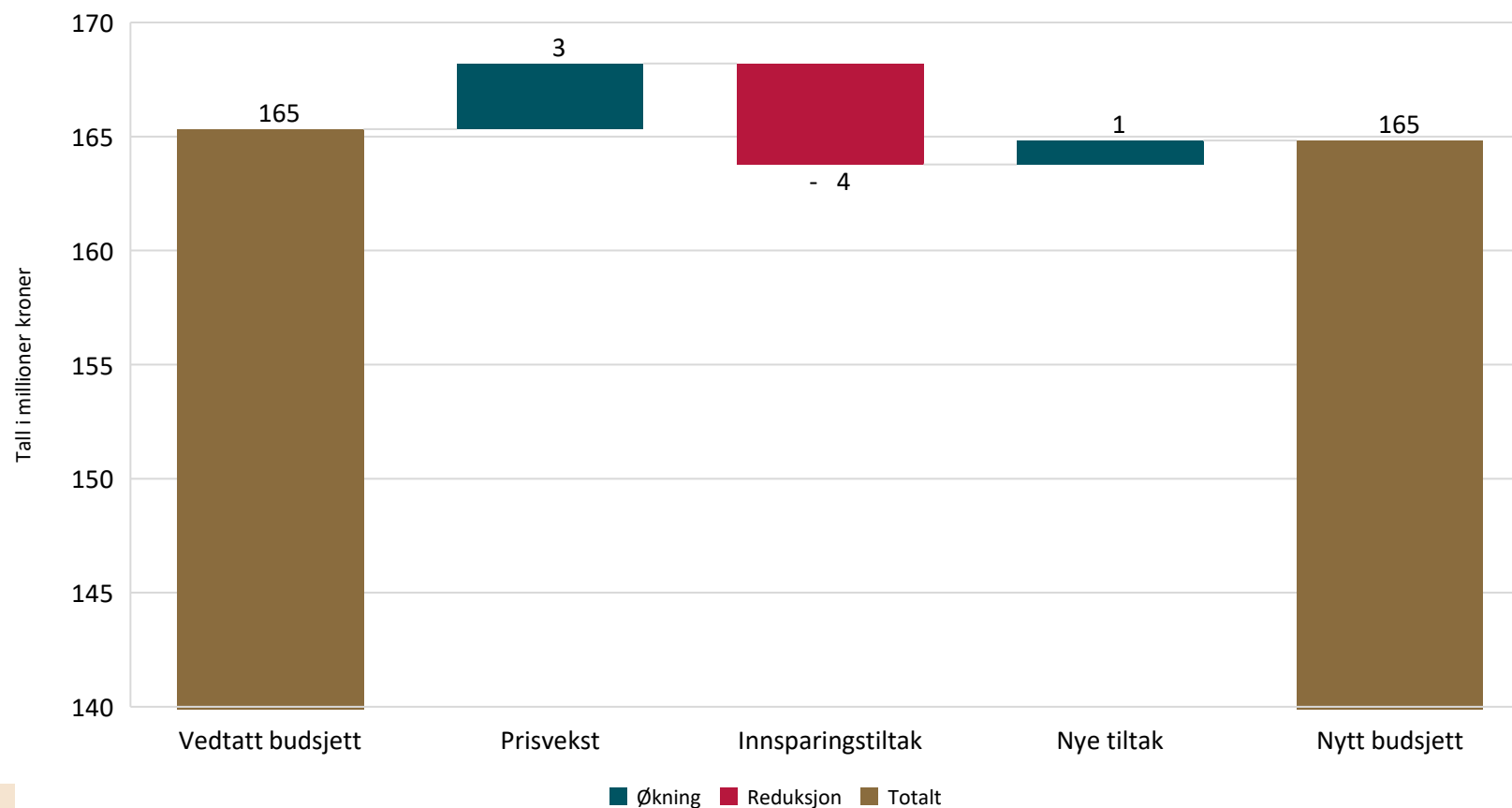
- Optimalisering av skoleskyss med drosje.
- Optimalisere rutetilbud innenfor gitt ramme.
- Bremse nedgang i antall påstigninger og billettinntekter.

An aerial photograph showing a long, winding wooden walkway with a slatted railing, built high above a dense forest of tall, thin trees. The walkway curves in a spiral pattern. In the background, a calm blue lake reflects the surrounding greenery, and distant mountains are visible under a clear sky. A person in a green shirt is walking on the path.

Samfunnsutvikling

165 millioner kroner til sektor Samfunnsutvikling

- Fylkessjef for Samfunnsutvikling
- Samfunn og plan
- Klima, næring og innovasjon
- Kultur

Samfunnsoppdraget

- Vi er navet i fylkeskommunens rolle som regional samfunnsutvikling
- Hovedmålet er å skape et **attraktivt** fylke for bo, besøk og bedrift og **gode** lokalsamfunn
- **Dette jobber vi for gjennom bl.a.** Næringsutvikling, kunst og kultur, reiseliv, arealplanarbeid, veiledning, dialog, frivillighet, institusjoner, organisasjoner, arbeid med klima, natur, de store dilemmaene, kulturmiljøforvaltning, samarbeid med kommunene, besøksforvaltning, skape møteplasser, opplevelser, arbeidsplasser, omdømmebygging, tilrettelegging og utvikling
- For å nevne noe ...

F.eks. har Samfunn og plan alene over 40 kontaktpunkter med eksterne offentlige og private aktører

Samtlige av Telemarks 17 kommuner:

Statlige aktører:

- Kommunal – og distriktsdepartementet
- Nærings- og fiskeridepartementet
- Samferdselsdepartementet
- Justis- og beredskapsdepartementet
- Klima- og miljødepartementet

Statsforvalterne i

- Vestfold og Telemark
- Østfold Buskerud Oslo og Akershus
- Vestland
- Rogaland
- Agder

Statlige aktører:

Direktoratet for
mineralforvaltning

Villreinnemda

Fylkeskommuner:

Agder

Buskerud

Rogaland

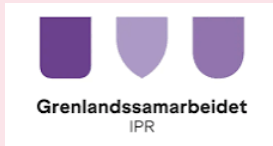

Vestland

Samfunn og plan fortsetter ...

Andre offentlige aktører:

Aktuelle private aktører:

Tett dialog med aktører ute lønner seg. Med eksempel i plans to roller: myndighet og veiledning

- Myndighet og veileder
 - Regionalt planforum
 - En stemme ut.
- **Tall fra 2025:**
 - Vi uttalte oss til **168 arealplansaker**
 - **9 saker** endte med politisk vedtatte **innsigelser**
 - **5** av disse innsigelsene ble løst gjennom dialog og administrativ veiledning – uten mekling
 - De øvrige innsigelsene er fortsatt i dialog før eventuell mekling

Vi skaper et attraktivt Telemark gjennom samfunnsutvikling

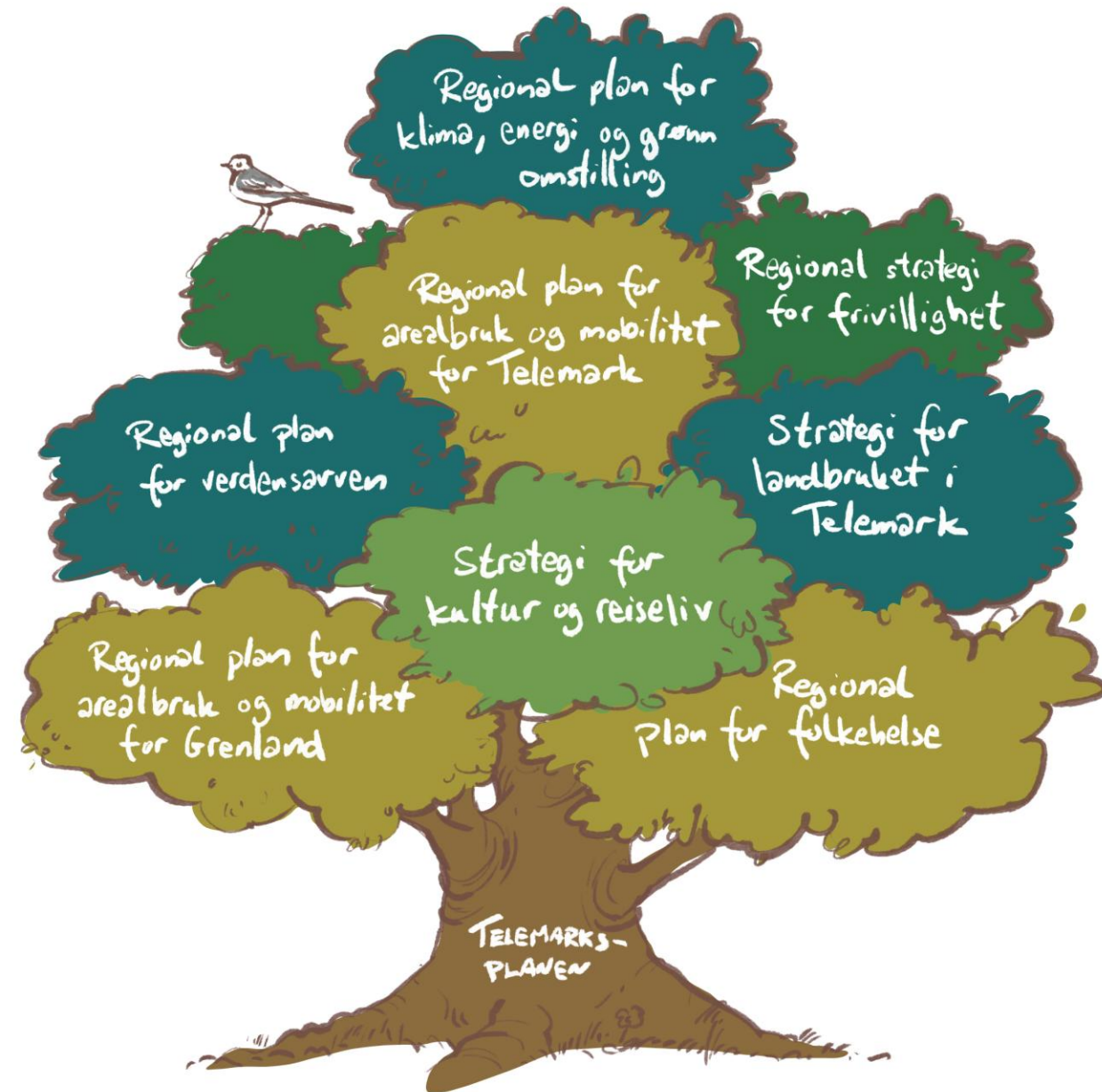
- Setter retning gjennom formidling av kunnskap, samarbeid, involvering og planer
- Store nasjonalt samfunnsoppdrag – som Missions, sirkulære Telemark. Vi er i front!

Utviklingsmuligheter

- Behovet for **veiledning av kommunene** er stort og bør prioriteres i enda større grad – gir stor gevinst i bedre løsninger og færre innsigelser
- **Veien til lavutslippssamfunnet**
 - Aktivt sette retning
 - Tiltak som bidrar positivt
 - Innrette virkemiddelapparatet
 - Fokus på både natur og klima i kombinasjon med næringsutvikling, kraft og nett
- **Besøksforvaltning – og opplevelsesfokus**
 - Hvem, hvor, når

Forslagene i HØP 2027-2030

- Innsparingstiltak på **4 425 000** kroner
- Blant annet:
 - Ikke lovpålagte båtruter
 - En hel stilling hos samfunn og plan
 - Oppfølging av regional plan for klima, energi og grønn omstilling
 - Rådgivningstjeneste Vest-Telemark museum
- Omprioritering på **1 050 000** kroner
 - Nytt formidlingssystem bibliotek
 - Ibsen 200
 - (ICORN 2028 – 350 000 kroner)
- Alternative tiltak: flere viktige aktører for fylkeskommunen og fylket generelt

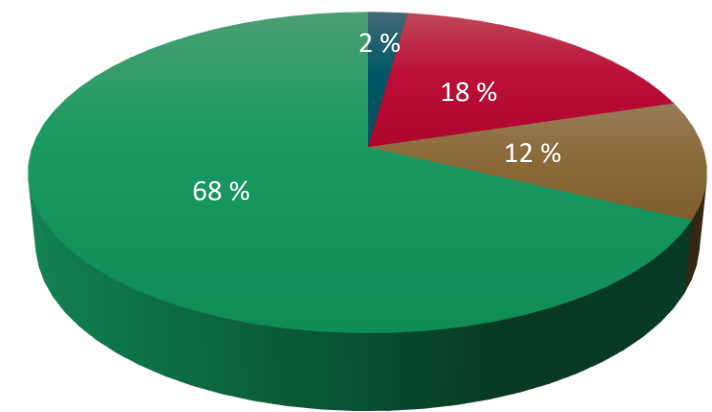
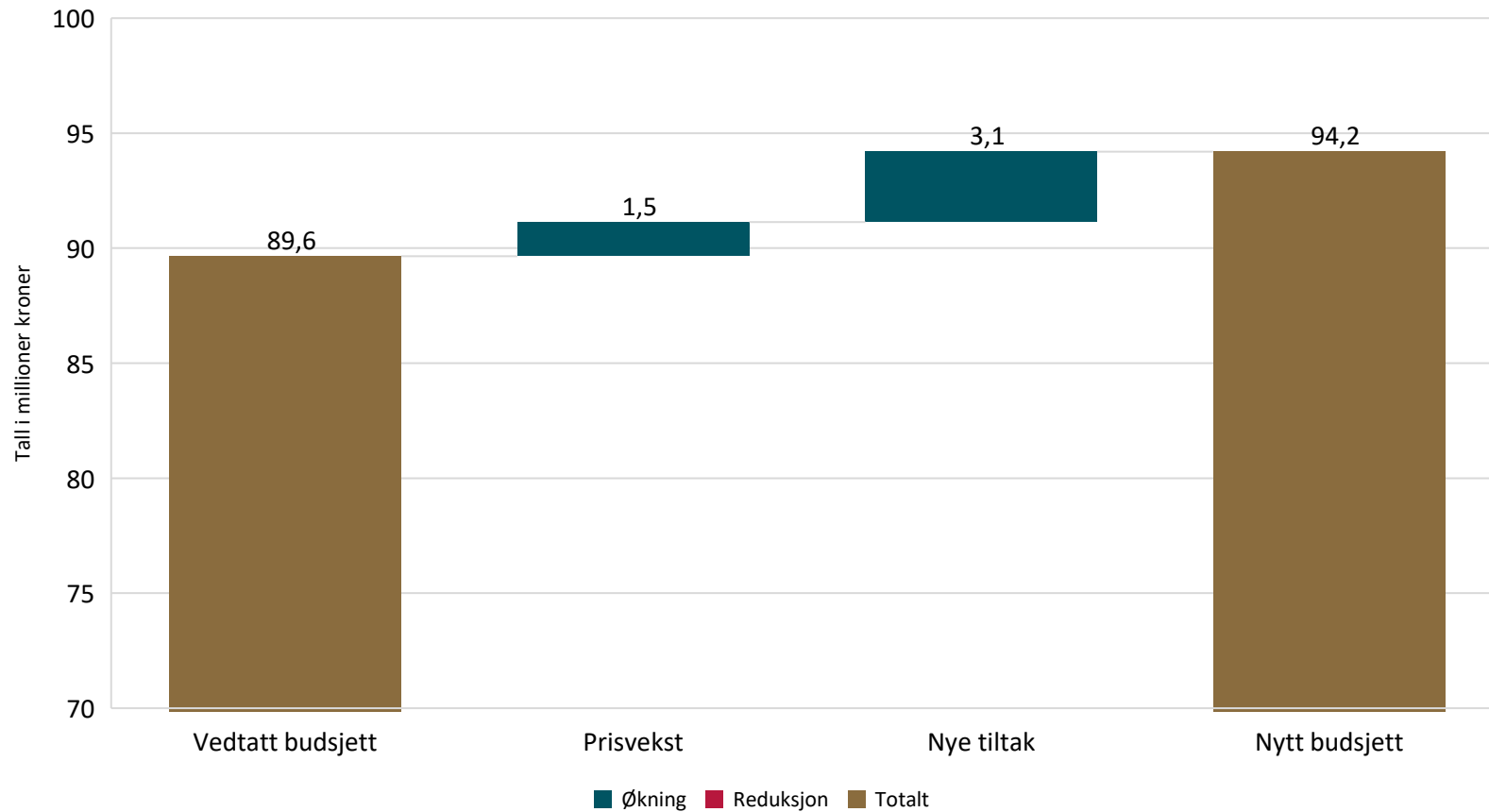
Foto: Øyvind Berg, «MB Fjellvåken II ved Skinnarbu», CC BY-SA 4.0, via Wikimedia Commons.

Økonomi og virksomhetsstyring

Foto: Kristine Mellefoss

94 millioner kroner til Sektor Økonomi og virksomhetsstyring

- Fylkessjef for Økonomi og virksomhetsstyring
- Økonomi
- Styring
- Eiendom

Økonomiseksjonen

- Chatboten Økonomihjelperen er tatt i bruk for å håndtere enkle økonomirelaterte spørsmål fra brukerne i organisasjonen
- Forbedring av internkontroll gjennom fokus på rutinebeskrivelser og system.
- Utnytte systemenes muligheter for effektivisering

Foto: Kristine Mellefoss

Investeringer i Eiendom

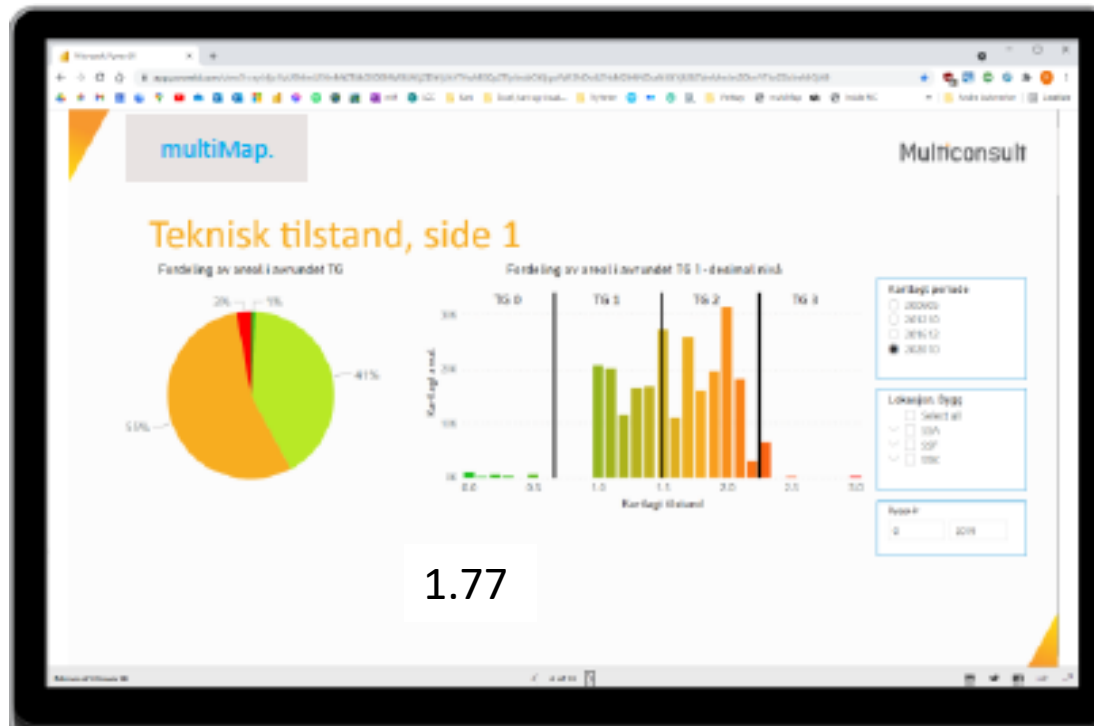

- 450 mill. kroner til samlokalisering av Porsgrunn vgs.
- 67 mill. kroner til oppgradering av Porsgrunn vgs. avd. nord for Fagskole og voksenopplæring
- 22 mill. kroner til ombygging for etablering av AHT-avdeling ved Bø vgs.
- 42 mill. kroner til energieffektivisering av fylkeskommunale bygg. (9 mill. i 2026)
- 15 mill. kroner til oppgradering og brukertilpasninger.

Eiendom – drift og vedlikehold

- 17 mill. kroner i vedlikeholdsbudsjett
 - ✓ Redusert med 3 mill. kr de siste 2 årene
 - ✓ Kostnad pr m2 109,- kr., anbefalt 250-300 kr.
- Alternativt tiltak styrking 3 mill. kr.
 - ✓ Tilbake til opprinnelig budsjett.
 - ✓ Ikke justert for prisstigning
 - ✓ Bør økes ytterligere for å unngå vedlikeholdsetterslep
- Tilstandskartlegging
 - ✓ Kartlegging 2023 – TG 1,77
 - ✓ Mål i Eiendomsstrategi – TG 1,20
 - ✓ Ny kartlegging av alle eiendommer i 2027
 - Grunnlag for vedlikeholdsplanlegging

Renhold og byggdrift

- Renhold for alle lokasjoner til PPT
 - ✓ 50% renholdsstilling
 - ✓ Antall kvm 850 kvm
- Driftsteam
 - ✓ Ny teknisk byggdrifter
 - ✓ Drift av tekniske anlegg
 - ✓ Dokumentasjon av lovpålagte oppgaver
- Fagansvar for alle renholder
 - ✓ 2022: 29 renholdere med fagbrev
 - ✓ 2026: 37 renholdere med fagbrev
 - ✓ Veiledning i metode, midler og frekvens
 - ✓ Renholdsplaner
 - ✓ Dimensjonering av ressursbehov
 - ✓ Renholdsmaskiner

Styring

- Økte utgifter til drift av systemer
 - Nytt system for KGV og KAV (for konkurranse gjennomføring og kontraktsadministrasjon for anskaffelser)
 - KF-delegering
 - Eierskapsmodul i Framsikt
- Forventninger til nytt konkurranseverktøy. Digitaliserer og forenkler planlegging, gjennomføring og kontraktsoppfølging av offentlige anskaffelser.

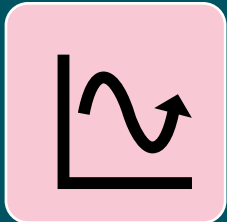
A person in a dark suit and white shirt is seated at a wooden desk. Their right hand holds a small, bright yellow toy house with a grey roof and a grey door. Their left hand holds a silver pen over a white document. In the foreground, several stacks of coins are visible on the desk. The background is blurred, showing a white wall and some greenery.

Fylkeskommunale fellesutgifter

Sentrale avsetninger

Fellesutgifter

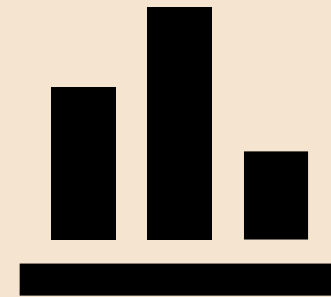

- Lønnsavsetning 4,0 % tilsvarer 66,5 millioner kroner
- Innsparingstiltak

Pensjon

- Oppdaterte prognoser fra SPK og KLP
- Nye beregningsforutsetninger
- Oppmerksomhet knyttet til premiefond

A wide-angle photograph of a modern wooden walkway with a railing, curving through a forest of tall pine trees. In the background, a calm blue lake is visible, surrounded by rolling green mountains under a clear blue sky with light clouds. Two people are standing on the walkway in the distance, looking out over the landscape.

Veien videre

Foto: Rasmus Hjortshøj

Perspektiver for 2027

- Videreutvikle Telemark fylkeskommune med fokusert og effektiv drift
- Leverer gode tjenester
- Utvikle muligheter og spille på ressursene i hele Telemark
- Vise kraft som regional utviklingsaktør

Politisk behandling

Medbestemmelsesmøtet er orientert 27. oktober
- kan avgi uttalelse

Rådene orienteres i november
- kan avgi uttalelser

Hovedutvalgene behandler i november
- kan avgi uttalelser

Fylkesutvalget avgir sin innstilling
18. november

Behandling og vedtak i fylkestinget
2. desember

Foto: Kristine Mellefoss

Politisk budsjettarbeid i Framsikt

S = Superbrukeroppgaver
P = Politikere
A = Alle

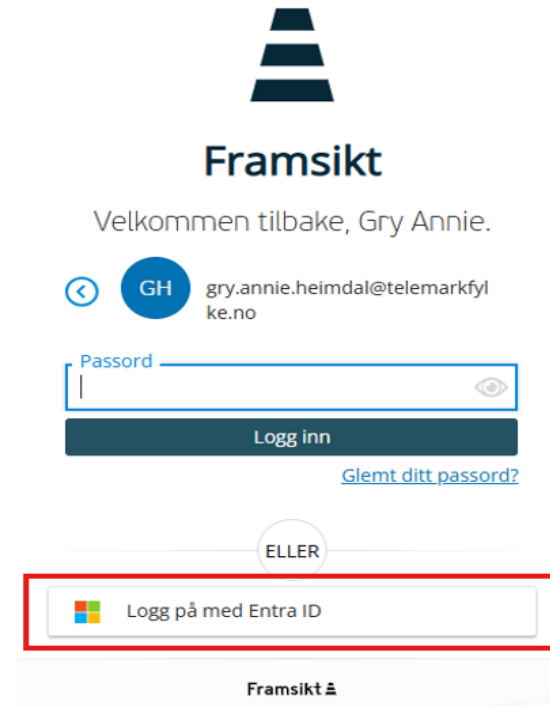

Innlogging i Framsikt

- Framsikt.net
- Husk at de med @telemarkfylke.no bruker Single-Sign-On (SSO) ved innlogging på framsikt.net

The image shows the login page for Framsikt. At the top is the Framsikt logo, which consists of three horizontal bars of increasing width. Below the logo is the word "Framsikt". There is a text input field labeled "E-postadresse". Below this field is a dark blue button labeled "Neste". Under the button is a checkbox labeled "Lagre min e-postadresse til neste gang" with the text "Ikke anbefalt på offentlig eller delt datamaskin" below it. At the bottom of the page, there is a link that says "Logg inn med sikkerhetsnøkkel eller biometri".

The image shows the login page for Framsikt, specifically for a user named Gry Annie Heimdal. At the top is the Framsikt logo. Below it is the text "Framsikt". Under that is the text "Velkommen tilbake, Gry Annie.". There is a circular profile picture with the initials "GH" and the email address "gry.annie.heimdal@telemarkfylke.no". Below this is a text input field labeled "Passord" with a password visibility icon. Under the password field is a dark blue button labeled "Logg inn". To the right of the button is a link that says "Glemt ditt passord?". At the bottom of the page, there is a section labeled "ELLER" with a button that says "Logg på med Entra ID". The button is highlighted with a red border.

Kontaktpersoner:

Gry Annie Heimdal

Mobil: 922 29 919

E-post:

gry.annie.heimdal@telemarkfylke.no

Mats Rydningen

Mobil: 467 95 958

E-post:

mats.rydningen@telemarkfylke.no

Politikermodulen i Framsikt

Åpent fra 28. oktober til 27. november

- Et verktøy for det politiske arbeidet
- Utgangspunkt er fylkesdirektørens forslag til Handlings- og økonomiplan 2027-2030
- Kan utarbeide alternative budsjettforslag
- Stille spørsmål til administrasjonen
- Administrasjonen bruker budsjettforslaget som blir vedtatt og innarbeider i fylkestingets vedtatte økonomiplan

Hva kan du gjøre i Politikermodulen

Lage budsjettforslag

- opprette eget budsjettforslag
- kan lage kopi, slette
- kan dele tilgang med andre
- endringer i drift og investering
- skrive tekst og verbalforslag
- kan eksportere til word og Excel

Stille spørsmål

- opprette spørsmål
- slette sine egne før administrasjonen har startet jobben med å svare
- lese spørsmål fra andre
- kan lese spørsmål fra andre
- lese svar når det publiseres

Spørsmål og svar

- Åpent for å stille spørsmål fra offentliggjøring 28. oktober til og med fredag 27. november
- Alle politikere i fylkestinget har tilgang
- Svar blir gitt fortløpende og senest innen 5 virkedager

Saksflyt for spørsmål og svar

Utarbeide budsjettforslag

Framsikt

Mitt budsjettforslag

Velg år: ◀ 2027 ▶

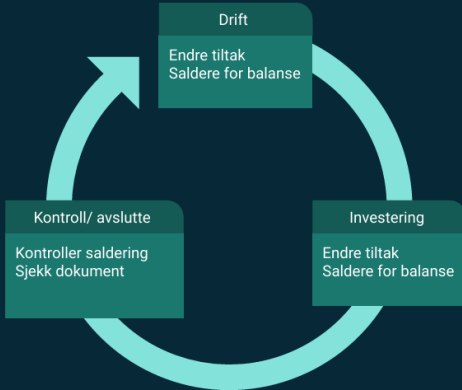
 Introduksjon

Her kan du opprette, utarbeide og dele budsjettforslag med andre. Du kan sende budsjettforslaget til administrasjonen hvis du ønsker at den skal få en webutgave. Husk at hvis du kun ønsker å teste ut hvordan budsjettforslag fungerer, så kan du gjøre det her uten konsekvenser - du kan enkelt slette et forslag.

Besøk vårt [hjelpesenter](#) om du behøver mer informasjon. Du kan i tillegg laste ned en [hurtigguide](#).

Dere har ingen budsjettforslag ennå! + [Opprett et budsjettforslag](#)

Lage et budsjettforslag - steg for steg

Saldert budsjett betyr at alle utgifter har inndekning i både drift og investering.

Bruke tekst til å få frem politikken:

- Tekstfelt for oppsummering
- Endringstekst for hvert tiltak eller budsjettpost som endres
- Innledningstekst
- Verbalforslag

Framsikt

Hvem som har tilgang til å sende inn spørsmål og lage budsjettforslag i Framsikt

Ada Josefine Romsdalen	Knut Jarle Sjørdalen
Anders Rambekk	Marianne Nørstrud
Anne-Nora Oma Dahle	Martine Tinderholt Øverland
Baiba Sheine	Nhan Kien Nguyen Huynh
Bent Frode Bystrøm	Nils Kristian Moe
Birger Hovden	Pål Berby
Bjørn Rudborg	Sigvald Oppebøen Hansen
Celina Hristov	Silje Moe
Emilie Clarice Schäffer	Stig Kolbjørnsen
Erling Dahl	Stine Margrethe Knutsdatter Stamland
Ewin Salih	Sven Tore Løkslid
Fredrik Halsen	Terje Riis-Johansen
Gunn Marit Helgesen	Thorleif Fluer Vikre
Henriette Fluer Vikre	Tommy Hans Andersen
Hilde Alice Vågslid	Torgeir Bakken
Jan Egil Weiseth	Torgeir Fossli
Jan Erik Marius Schulze	Tove Bringsvær
Jan Nikolai Boye	Unni Wærstad
Karoline Roheim Aarvold	Veslemøy Wåle Gjestrud
Kim Kise	Ådne Naper
Knut Erik Jordstøl	

Budsjettdokumenter finner du
på telemarkfylke.no

Telemark

FYLKESKOMMUNE

Takk for oppmerksomheten

telemarkfylke.no